

5.135 Petrinjski kras

Mitja KALIGARIČ

5.135.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Gre za večjo negozdno površino na najnižje ležeči kraški planoti Nizkega krasa. Kvalifikacijskemu habitatnemu tipu EU_62A0 (tako kot seveda mnogim) vrednost narašča s sklenjenostjo, nefragmentiranostjo in nezaraščenoostjo. Območje pSCI izpolnjuje te pogoje, kar je bil glavni razlog za izbor.

5.135.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
62A0	A	B	B	B	/	

5.135.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
62A0	102	košnja	B	+	10	da	ne	
	140	paša	C	+	10	da	ne	
	141	opuščanje paše	A	-	80	da	ne	
	171	paša drobnice	C	+	10	da	ne	zaželjena v večjem obsegu
	180	požiganje	B	+	10	da	da	

5.135.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Najprimernejša bi bila seveda ekstenzivna paša v kombinaciji s košnjo. Realno pa je morda le to, da se območje vsakih nekaj let očisti lesnih vrst (lahko tudi z občasno pašo koz), tam kjer zaraščanje še ni doseglo stopnje pionirskega gozda. Preprečevati bi morali vsako dejavnost, ki bi fragmentirala območje: infrastrukturo, urbanizacijo in (potencialno) kmetijsko rabo.

5.135.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Idealna bi bila ekstenzivna paša, na travnikih pa košnja. Predlagamo izsekavanje lesnih vrst na odprtih rastiščih, ki se zaraščajo. To je kratkoročna rešitev, dolgoročno pa je vsekakor potrebno območje narediti tudi donosno skozi ekstenzivno rejo drobnice.

5.135.6 Ocena zanesljivosti virov

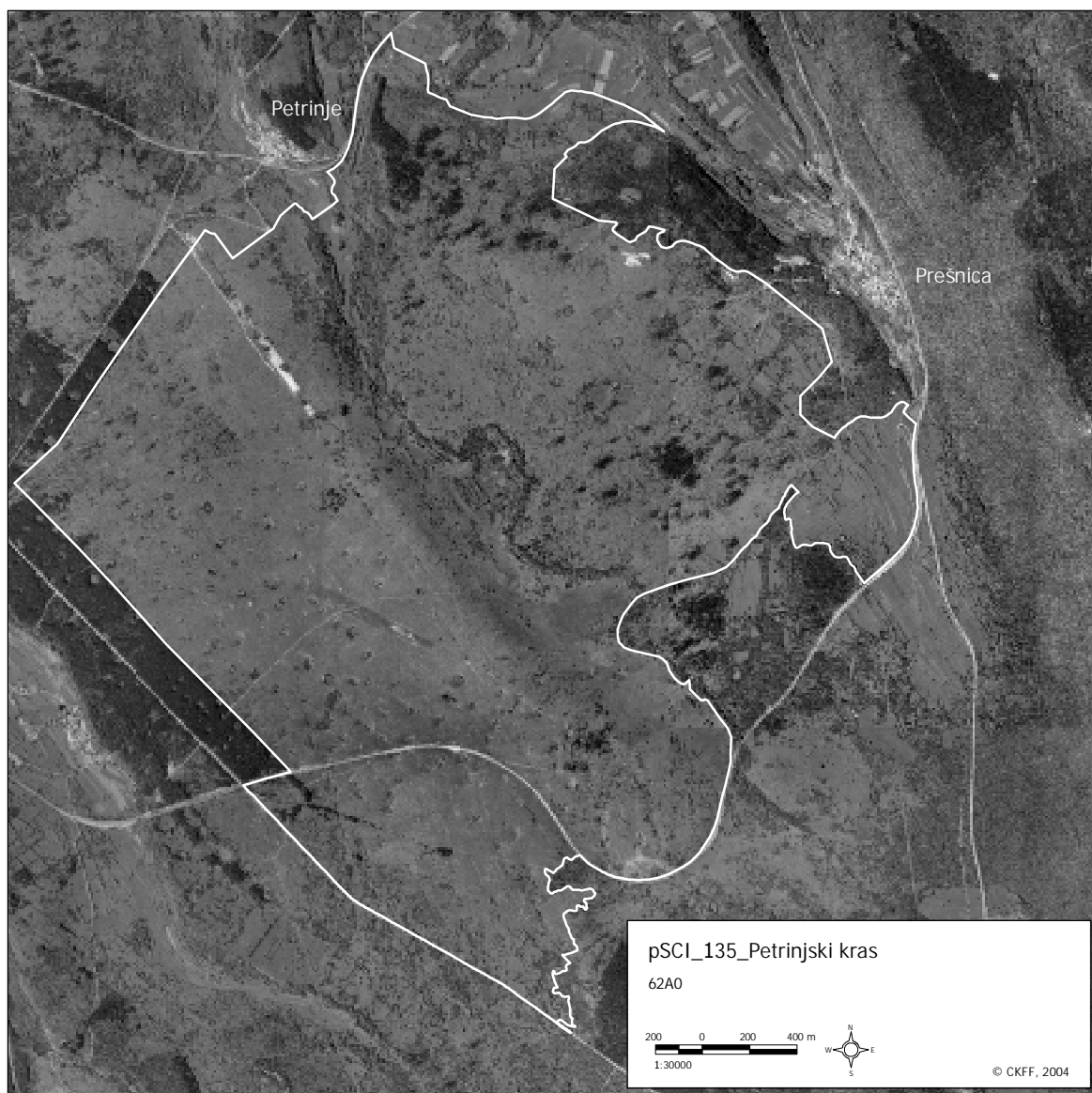
Empirični podatki, poznavanje terena dobro. Na delu območja so bili v okviru projekta LIFE-Narava »Ohranitev ogroženih habitatov in vrst na Kraškem robu« skartirani habitatni tipi (Kaligarič et al. 2003).

5.135.7 Dodatni viri

Kaligarič, M., S. Škornik, B. Lipej, J. Otopal, J. Škalič, B. Rozman, D. Erjavec, B. Trčak, V. Grobelnik, F. Rebeušek, A. Lešnik, A. Šalamun & K. Pobiljšaj, 2003. Kartiranje habitatnih tipov v okviru projekta LIFE-Narava »Ohranitev ogroženih habitatov in vrst na Kraškem robu« (poročilo). Znanstveno-raziskovalno središče, Univerza na Primorskem, Koper & Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju.

5.135.8 Geografski oris območja

Vizualno dobro ločljiva odprta pokrajina. Najbližja vas so Petrinje, planota pa se vleče proti vzhodu v smeri Podgorja.

Slika 5.135: Obris območja pSCI.

5.136 Piranski klif

Mitja KALIGARIČ

5.136.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Piranski klif je razen tega, da gre za kvalifikacijski habitatni tip za pSCI območje, tudi prepoznavni znak piranske vedute, posebej s severne in z morske strani. Gre za naravno oblikovanost površja, ki je narekovala poselitev, divjo naravo tik ob mestnem jedru s kontrastno podobo neposeljene erodirane površine, ki jo oblikujejo naravne sile na eni strani in gosto urbano strukturo na drugi strani. Ta kontrast je vrednota, ki jo je potrebno ohranjati.

5.136.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
1210	D	C	C	B	/	
1240	C	A	A	B	/	

5.136.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
1240	100	obdelovanje zemlje	B	-	20	ne	da	
	302	odvzem materiala z obale	B	-	5	da	ne	
	403	razpršena urbanizacija	B	-	20	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	A	-	5	da	ne	
	600	strukture namenjene turizmu in preživljanju prostega časa	B	-	5	da	ne	
	609	druge pristočasne in turistične aktivnosti	C	-	5	da	ne	
	622	sprehajanje, pohodništvo, jeza in kolesarstvo	C	-	10	da	ne	
	623	uporaba motornih vozil	C	-	5	da	ne	
	870	nasipi, umetne plaže, ... splošno	B	-	5	da	ne	
	871	valobrani, pomoli in zidana obala	B	-	3	da	ne	
	900	erozija	C	0	80	da	ne	
	942	plazovi	C	0	80	da	ne	
943	posedanje, zdrs pobočja	C	0	20	da	ne		
944	neurja	C	0	10	da	ne		

5.136.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Pomembno je, da območje, kolikor se le da, prepustimo naravnim procesom. Ti sicer odnašajo zemljo in imajo zato občasen škodljiv učinek, za mehke oblike turizma pa je naravna podoba obale z naravno zarastjo tik zraven mesta velika prednost. Odpovedati se je treba razvoju infrastrukture, turistično-rekreacijskim objektom vgrajenim v klif ali obalo ter vsakemu posegu, ki spreminja geomorfologijo in vegetacijo.

5.136.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Predlagamo dosedanjo obliko varovanja, kar pomeni ohranjanje geomorfologije in vegetacije klifov in obale, pri čemer niso sporne »mehke« oblike turistično-rekreativnih dejavnosti (koplanje, sončenje, sprehodi, rekreacija ipd.).

5.136.6 Ocena zanesljivosti virov

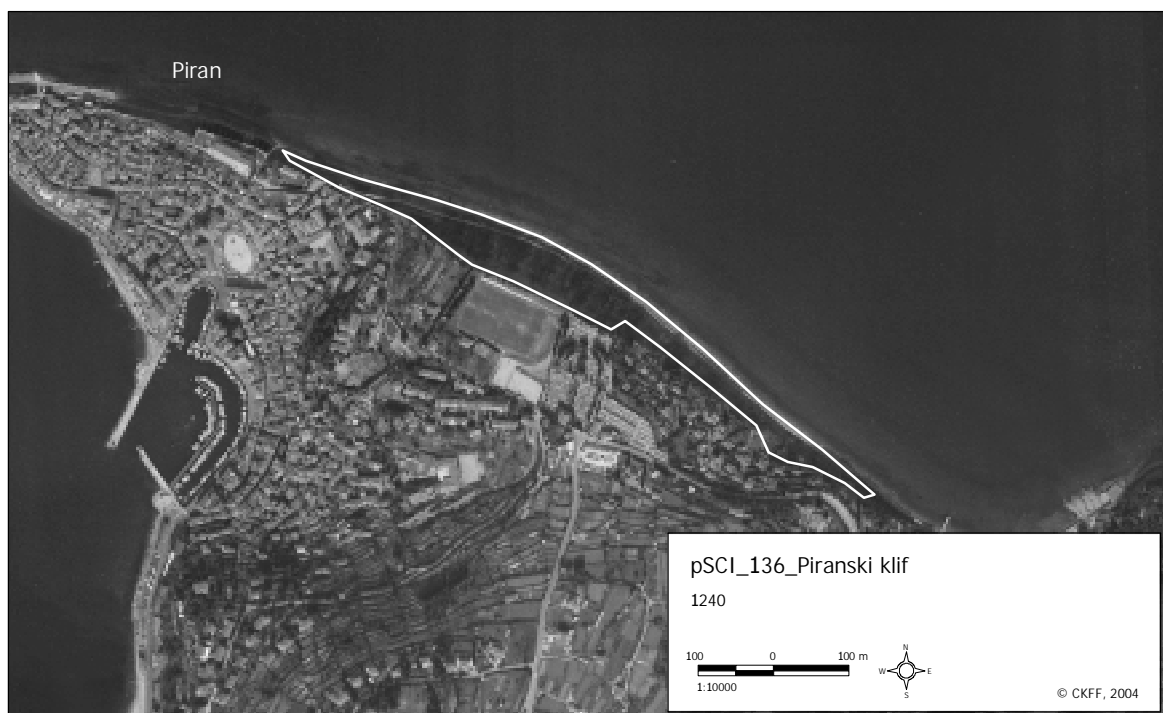
Območje je dobro poznano.

5.136.7 Dodatni viri

/

5.136.8 Geografski oris območja

Območje je zaradi geomorfologije dobro ločljivo od okoliške krajine. Tik ob mestu Piran na obali, obrnjeni proti severovzhodu.

Slika 5.136: Obris območja pSCI.

5.137 Pišnica: prodišča

Jurij DOBRAVEC

5.137.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Obravnavana prodišča v Pišnici so praktično izključno umetnega nastanka, obrežja pa imajo vse elemente naravno nastalih habitatnih tipov. Sklepamo, da so bila prvotna prodišča sotočja Male in Velike Pišnice verjetno majhna, saj je hudourniška voda prod sproti odnašala dolvodno. Po zgraditvi jezua tik pod sotočjem se je obrežna lesnata in zelnata vegetacija premikala/umikala skupaj z robom prodišča. Sedanje stanje obvodne vegetacije je relativno dinamično, vendar zadosti stabilno za predlog območja pSCI.

5.137.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
3220	A	B	C	B	/	
3240	A	B	C	B	/	

5.137.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
3220	220	športni ribolov	B	-	10	da	ne	
	300	izkop peska in prod (gramoza)	A	-	25	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	25	da	ne	
	620	športi in prostočasne aktivnosti na prostem	B	-	10	da	ne	
	840	poplavljanje	B	-	30	da	ne	
	910	naravno zasipavanje z naplavinami	A	-	45	da	da	
	943	posedanje, zdrs pobočja	C	-	25	da	da	
3240	120	gnojenje	B	-	10	ne	da	
	140	paša	A	-	20	ne	da	
	220	športni ribolov	B	-	15	da	ne	
	300	izkop peska in prod (gramoza)	A	-	10	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	15	da	ne	
	910	naravno zasipavanje z naplavinami	A	-	25	da	ne	

5.137.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Prodišča na sotočju Male in Velike Pišnice so najbolj neposredno ogrožena prodišča pri nas. Večinoma ležijo izven Triglavskega narodnega parka, zato jih ne ščiti zakon, hkrati pa se tu jasno pojavlja efekt nasprotovanja narodnemu parku: če se v parku nekaj ne sme, pa to lahko počnemo izven parka. Prodišče pri Jasni je razdeljeno med park in ne-park in to se izrazito odraža pri ohranjenosti, vzdrževanju, posegih. Predlagamo:

- enotno upravljanje in varstveni režim za celotno prodišče
- natančno omejiti izkop materiala;
- urediti (usmeriti in kanalizirati) poti za obiskovalce;
- omejiti obisk proti Mali Pišnici;

5.137.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Z zmernim in nadzorovanim odvzemom nanešenega proda se bo ohranjal sedanji videz območja. Obisk je treba primerno usmerjati. Oboje naj bi uredil Načrt upravljanja Triglavskega narodnega parka, ki je v pripravi.

5.137.6 Ocena zanesljivosti virov

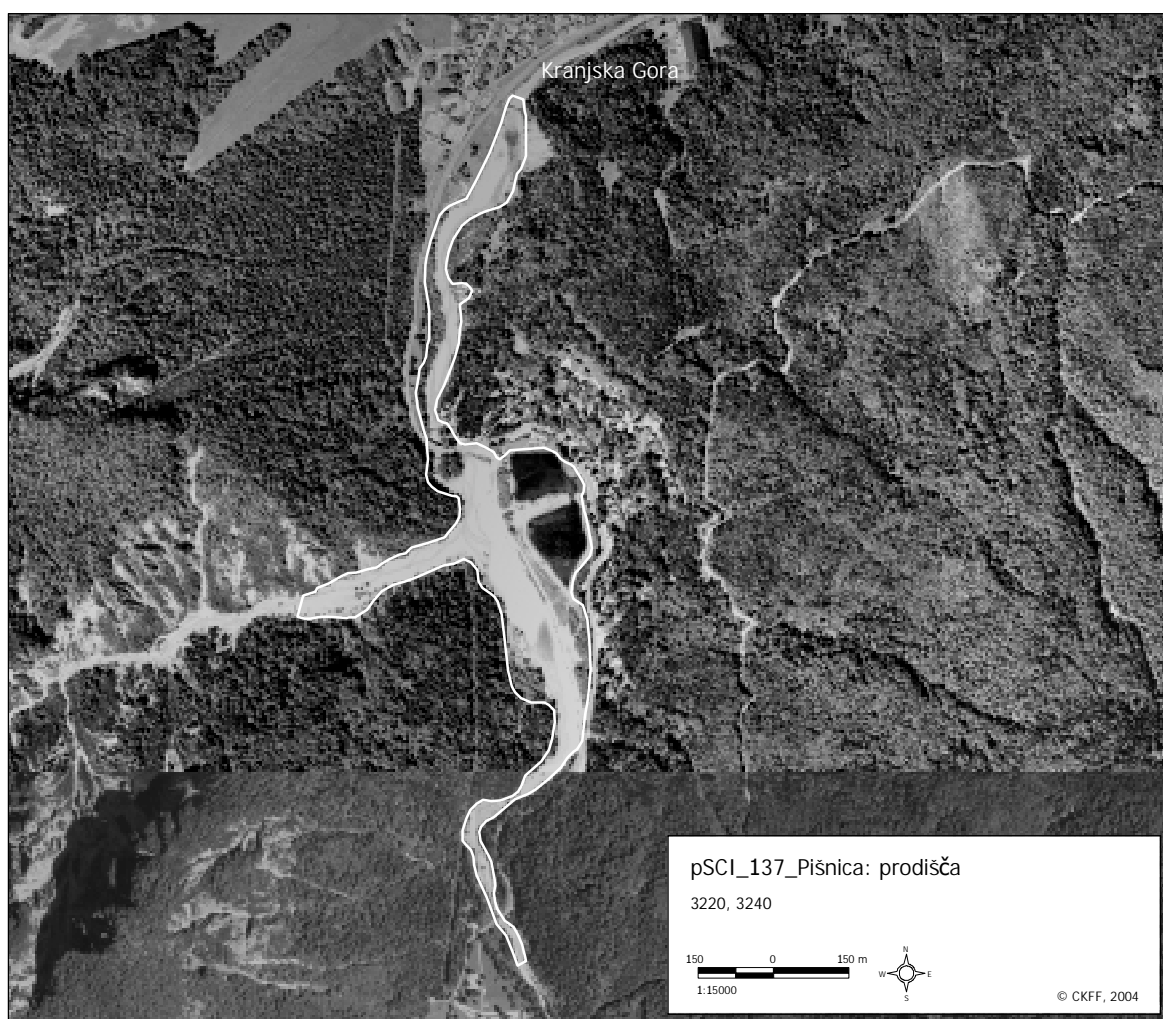
Osebnostno poznavanje terena. Strokovne podlage za Načrt upravljanja TNP (Bizjak et al.).

5.137.7 Dodatni viri

Bizjak, J. et al. Strokovne podlage za Načrt upravljanja TNP (interno gradivo TNP). Triglavski narodni park, Bled.

5.137.8 Geografski oris območja

Prodišča spodnjega toka Velike Pišnice od hotela Erika dolvodno in odprtega dela Male Pišnice ter zgornji del Pišnice od jezusa HE Jasna do mostu pri igralnici.

Slika 5.137: Obris območja pSCI.

5.138 Pivška jezera: Palško jezero

Andrej MARTINČIČ

5.138.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Palško jezero pri vasi Palčje je največje v skupini presihajočih Pivških jezer. Jezerska kotanja se običajno napolni po jesenskem deževju, tedaj obsega jezero 1 km², največja globina pa znaša 15 m. Voda ostaja povprečno po nekaj mesecev, največ pa do pol leta.

Habitatni tip presihajoča jezera (EU_3180) nima specifične flore in vegetacije, temveč predstavlja kompleks več habitatnih tipov, odvisno od dolžine akvatičnega obdobja v posameznih predelih ter pedoloških razmer. Na Palškem jezeru precejšnji del dna na globokih tleh brez skeletnih delcev pokriva molinietalna združba *Deschampsio-Plantaginietum altissimae*, ki sicer predstavlja habitatni tip EU_6410. Ker uspeva praktično na vseh naših presihajočih jezerih, bi jo lahko označili kot karakteristično za ta habitatni tip (EU_3180). Položna pobočja jezerske kotanje, kjer so tla plitva, z obilico skeletne frakcije, pokriva združba *Gladiolo-Molinietum*. Tudi ta spada v že omenjeni habitatni tip EU_6410. Opuščanje košnje v sedanjem obdobju povzroča naglo zaraščanje jezerskega dna z lesnatimi vrstami, zlasti z rdečo vrbo (*Salix purpurea*). Ker je bilo Palško jezero v bližnji preteklosti vojaški poligon, je površina ponekod razrita; zaradi globokih tal pa so se vse te degradirane površine že zarasle. Brez vegetacije so sedaj samo kolovozi, ki jih uporabljajo ob košnji.

5.138.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
3180*	B	B	B	B	DPRIOR	

5.138.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
3180*	101	sprememba kmetijske prakse	B	-	30	da	da	
	102	košnja	B	+	>50	da	da	
	501	steze, poti, kolovozi	C	-	5	da	ne	
	623	uporaba motornih vozil	B	-	5	da	da	1

1) V bližnji preteklosti je vojska uporabljala Palško jezero za vojaški poligon. Uporaba motornih vozil in vojaške aktivnosti so povzročile degradacijo, uničenje vegetacije na delu površin. Po prekinitvi teh aktivnosti, se je površina zopet zarasla, spremembe površine pa so še vidne.

5.138.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Varstvene usmeritve na Palškem jezeru morajo biti usmerjene v dve smeri: prepovedan mora biti vsak poseg v območje pSCI z urbanizacijo, komunikacijami, vsaka raba prostora razen ohranjanje travnišč s košnjo. Košnja mora biti redna, vsakoletna, vendar brez gnojenja. Preprečevati je treba širjenje grmiščne vegetacije kot oblike naravnih sprememb. Ker je na Palškem jezeru zaraščanje prisotno v velikem obsegu, bi bilo treba razmisliti o načrtnem čiščenju grmovne vegetacije (mehansko ali s pašo koz).

5.138.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Razen redne vsakoletne košnje brez gnojenja ni dovoljena nobena druga raba na območju pSCI.

5.138.6 Ocena zanesljivosti virov

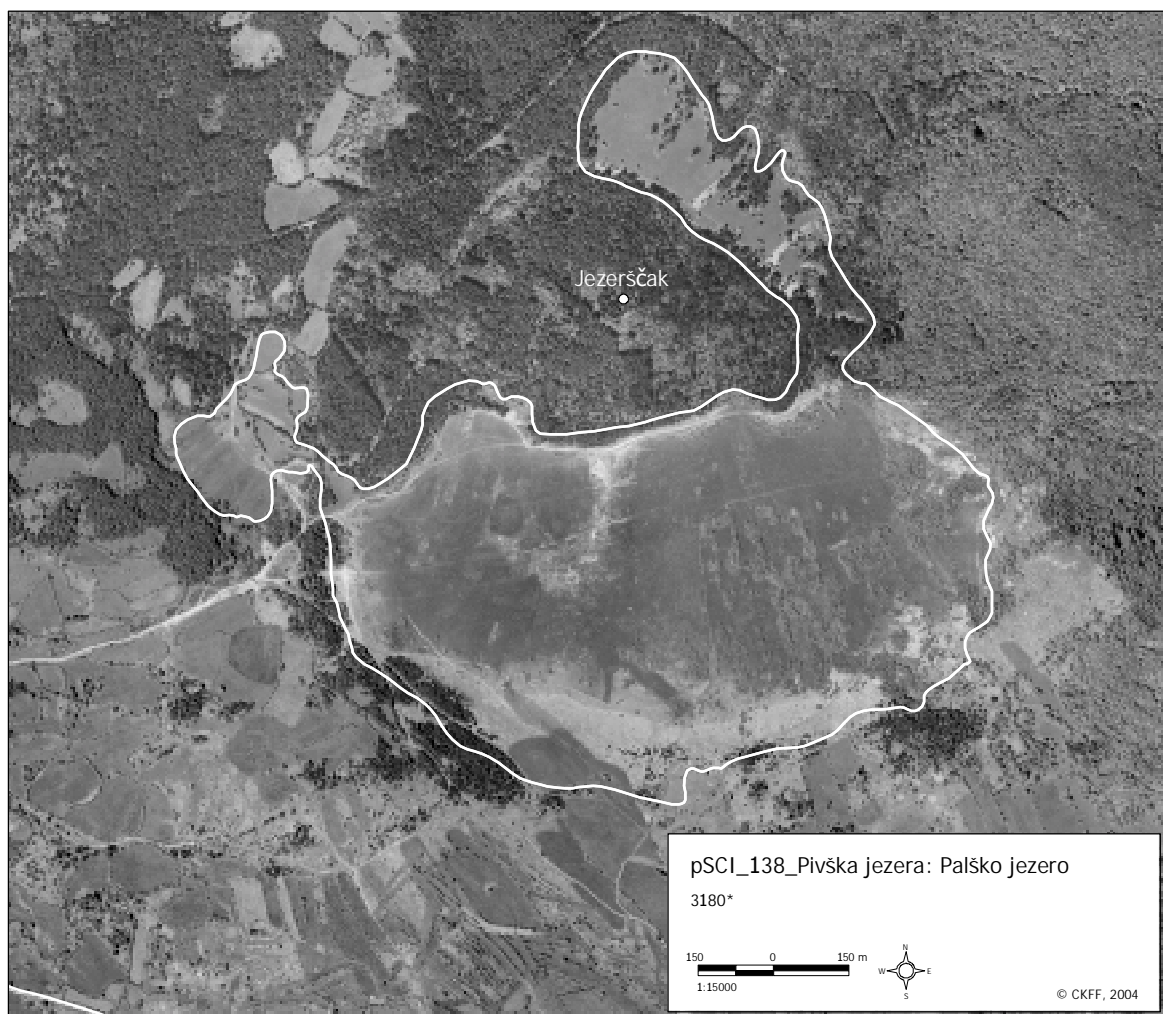
Tekom projekta območje ni bilo natančno pregledano, obstajajo pa najnovejši orientacijski botanični in ekološki podatki, tako da so argumenti za utemeljitev območja dovolj trdni, da ta ni sporna.

5.138.7 Dodatni viri

/

5.138.8 Geografski oris območja

Območje pSCI leži v Pivški kotlini med vasjo Palčje in vrhom Jezerščak, na nadmorski višini 545-550 m. Na podlagi konfiguracije reliefa in vegetacije je območje dovolj natančno omejeno od okolice.

Slika 5.138: Obris območja pSCI.

5.139 Pivška jezera: Petelinjsko jezero

Andrej MARTINČIČ

5.139.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Petelinjsko jezero pri vasi Petelinje je drugo največje v skupini presihajočih Pivških jezer. Jezerska kotanja se običajno napolni po jesenskem deževju, tedaj obsega jezero okrog 0,55 km², največja globina pa znaša 15 m. Voda ostaja povprečno po pol leta.

Habitatni tip presihajoča jezera (EU_3180) nima specifične flore in vegetacije, temveč predstavlja kompleks več habitatnih tipov, odvisno od dolžine akvatičnega obdobja v posameznih predelih ter pedoloških razmer. Na Petelinjskem jezeru največji del dna pokrivajo molinietalne združbe, ki sicer predstavljajo habitatni tip EU_6410. Na prvem mestu je treba omeniti združbo *Deschampsio-Plantaginetum altissimae*. Ker uspeva praktično na vseh naših presihajočih jezerih, bi jo lahko označili kot karakteristično za ta habitatni tip (EU_3180). Nadaljnji združbi sta še *Gladiolo-Molinietum* in združba z robatim lukom (*Allium angulosum*). Opuščanje košnje v sedanjem obdobju povzroča zaraščanje z lesnatimi vrstami, zlasti z rdečo vrbo (*Salix purpurea*). Vendar je zaenkrat ta proces omejen na obrobna pobočja jezera. Ker je bilo Petelinjsko jezero v bližnji preteklosti vojaški poligon, je površina ponekod razrita; zaradi globokih tal pa so se vse te površine že zarasle. Brez vegetacije so sedaj samo kolovozi, ki jih uporabljajo ob košnji.

5.139.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
3180*	B	B	B	B	DPRIOR	

5.139.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
3180*	101	sprememba kmetijske prakse	B	-	< 25	da	da	
	102	košnja	B	+	> 75	da	da	
	501	steze, poti, kolovozi	C	-	5	da	ne	
	623	uporaba motornih vozil	B	-	5	da	da	1

1) V bližnji preteklosti je vojska uporabljala Petelinjsko jezero za vojaški poligon. Uporaba motornih vozil in vojaške aktivnosti so povzročile degradacijo, uničenje vegetacije na delu površin. Po prekinitvi teh aktivnosti se je površina zopet zarasla, spremembe površine pa so še vidne.

5.139.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Varstvene usmeritve na Petelinjskem jezeru morajo biti usmerjene v dve smeri: prepovedan mora biti vsak poseg v območje pSCI z urbanizacijo, komunikacijami, vsaka raba prostora razen ohranjanje travnišč s košnjo. Košnja mora biti redna, vsakoletna, vendar brez gnojenja. Preprečevati je treba širjenje grmiščne vegetacije kot oblike naravnih sprememb.

5.139.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Razen redne vsakoletne košnje brez gnojenja ni dovoljena nobena druga raba na območju pSCI.

5.139.6 Ocena zanesljivosti virov

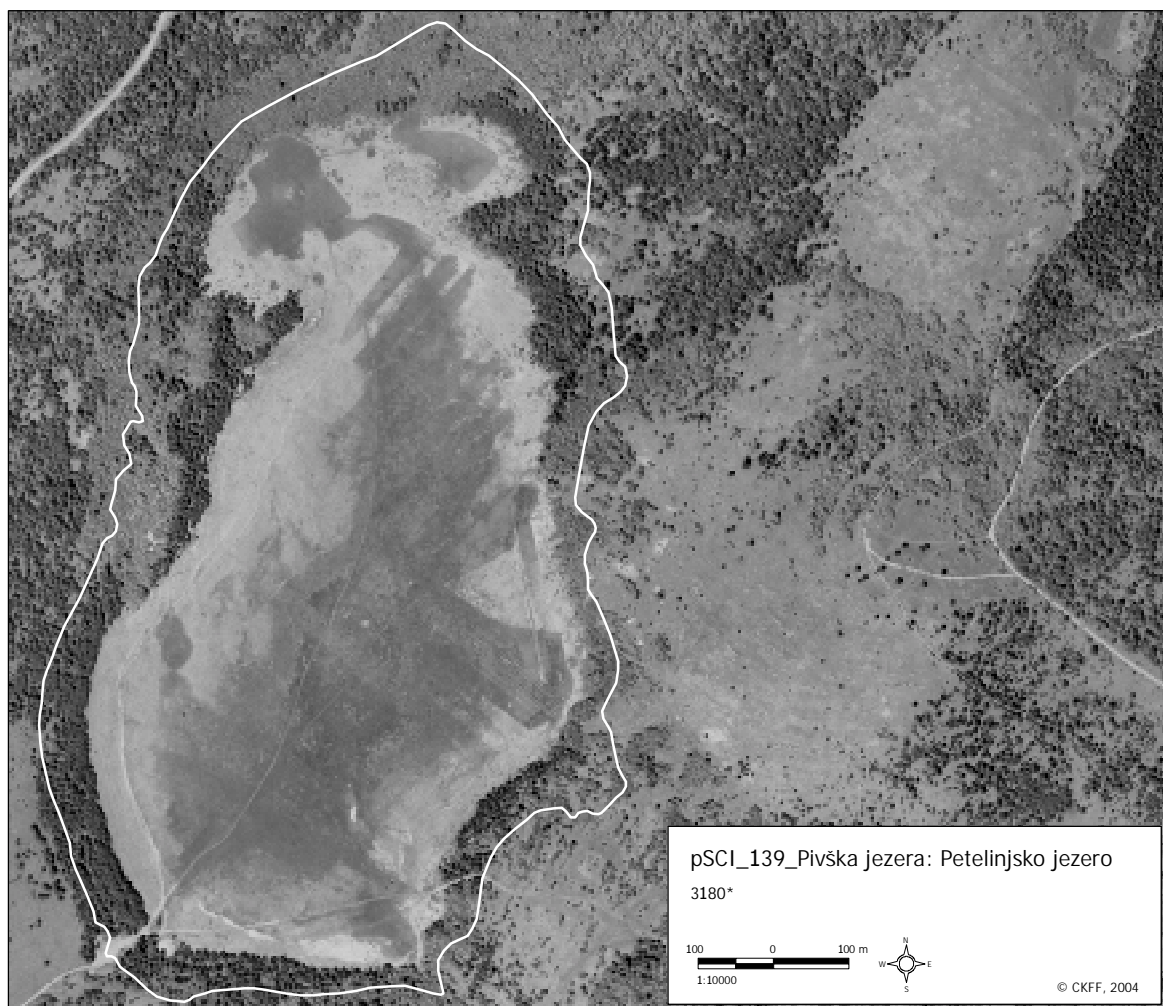
Tekom projekta območje ni bilo natančno pregledano, obstajajo pa najnovejši orientacijski botanični in ekološki podatki, tako da so argumenti za utemeljitev območja dovolj trdni, da ta ni sporna.

5.139.7 Dodatni viri

/

5.139.8 Geografski oris območja

pSCI območje leži v Pivški kotlini severovzhodno od vasi Petelinje, pod vrhom Okroglek, na nadmorski višini 530 m. Na podlagi konfiguracije terena in vegetacije je območje dovolj natančno omejeno od okolice.

Slika 5.139: Obris območja pSCI.

5.140 Planinsko polje

Andrej MARTINČIČ, Mitja KALIGARIČ, Olga URBANC-BERČIČ, Mateja GERM

5.140.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Planinsko polje je največje slovensko pretočno kraško polje in meri okrog 10 km². Glavni pritok in odtok predstavlja reka Unica, ki zaradi majhnega padca tvori številne meandre. Kadar dotok vode preseže zmogljivosti požiralnikov, se voda razlije po polju, kar se lahko zgodi večkrat na leto. Nastane do 10 km² veliko jezero, ki je v povprečju zalito 41 dni. Spreminjajoči se vodni režim ter pestrost pedološke podlage ustvarjata veliko ekološko pestrost biotopov. Odtod tudi velika pestrost flore, vegetacije in habitatnih tipov. Reka Unica je bogato porasla z makrofiti, tako v strugi kot tudi na obrežju. Prevladujoče vrste so: plavajoči dristavec (*Potamogeton natans*), lasastolistna vodna zlatica (*Ranunculus trichophyllus*), jezerski biček (*Schoenoplectus lacustris*), pokončni ježek (*Sparganium erectum* agg.), parožnice (*Chara* spp.). Na Planinskem polju so naslednji habitatni tipi:

- EU_3180* Presihajoča jezera,
- EU_3260 Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez *Ranunculion fluitantis* in *Callitricho-Batrachion*,
- EU_6410 Travniki s prevladujočo stožko (*Molinia* spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno muljastih tleh (*Molinion caeruleae*),
- EU_6430F Nižinske in montanske do alpinske vlagoljubne robne združbe z visokim steblikovjem (*Filipendulion*).

Habitatni tip EU_3180 tako kot na Cerkniskem jezeru tudi na Planinskem polju ne moremo opredeliti kot enoten habitatni tip z značilno floro in vegetacijo, temveč je to kompleks vseh tistih habitatnih tipov, ki uspevajo na območju rednih vsakoletnih poplav. Na Planinskem polju so to vsi naštetih habitatni tipi.

Predvsem v začetnem delu reke Unice je fragmentarno razvit habitatni tip EU_3270. Osrednji del je pretežno brez pravih vodnih vrst, ker se struga poleti večinoma izsuši. Vegetacijo habitatnega tipa predstavljajo nekatere značilne vodne združbe iz zvez *Ranunculion fluitantis* in *Callitricho-Batrachion*. EU_6410 je najbolj razširjen habitatni tip na Planinskem polju, obsega pa več značilnih združb. Najbolj pomembna je *Deschampsio-Plantaginetum altissimae*, ki je značilna združba presihajočih jezer in kraških polj v Sloveniji z rednimi vsakoletnimi poplavami. Nadaljnje združbe tega habitatnega tipa so še *Selino-Molinietum caeruleae* (= *Molinietum medioeuropaeum*), *Deschampsietum caespitosae* in *Filipendulo-Geraniumetum*. Posebnost flore teh predelov je travniška morska čebulica (*Scilla litardierei*), ilirska vrsta, ki ima tod svoje najsevernejše in edino nahajališče v Sloveniji.

5.140.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
3180*	A	A	A	A	DKOMP	
3260	A	A	A	A	DKOMP	
3270	D	C	A	B	DKOMP	
6410	A	B	A	A	DKOMP	
6430F	A	B	A	A	/	

5.140.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
3180*	102	košnja	B	+	100	da	ne	1
	501	steze, poti, kolovozi	C	-	< 10	da	ne	
3260	120	gnojenje	B	-	100	ne	da	

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
3260	167	sečnja brez ponovnega nasajanja	A	-	100	da	da	
	403	razpršena urbanizacija	B	-	100	da	da	
	620	športi in prostočasne aktivnosti na prostem	B	-	100	da	da	
	701	onesnaževanje voda	B	-	100	da	da	
	850	splošna sprememba hidrografije	B	-	100	da	da	
	852	sprememba strug tekočih voda	B	-	100	da	da	
	900	erozija	B	-	100	da	da	
	952	eutrofikacija	B	-	100	da	da	
6410	102	košnja	A	+	100	da	da	
	501	steze, poti, kolovozi	C	-	< 10	da	da	
	502	ceste	C	-	< 10	da	da	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	C	-	ON	da	ne	ON - ocena ni mogoča; 2
6430F	102	košnja	C	0	5	da	ne	
	110	uporaba pesticidov	B	-	50	da	da	
	120	gnojenje	B	-	5	da	da	
	800	zasipavanje, izsuševanje	A	-	5	da	ne	
	810	izsuševanje	A	-	10	da	ne	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	20	da	ne	
	952	eutrofikacija	B	-	5	da	da	

1) Ocena se nanaša na celoten pSCI.

2) Dokler ne bo resnih posegov v vodni režim, ne bo sprememb vegetacije v smislu sukcesijskega razvoja.

5.140.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Območje pSCI Planinsko polje je na splošno dobro ohranjeno. V preteklosti je bilo nekaj melioracijskih posegov za hitrejše odvajanje vode. Koliko so vplivali na floro in vegetacijo, ne vemo, ker ni nobenih dovolj natančnih podatkov iz prejšnjega obdobja. Določen vpliv sta nedvomno imeli tudi obe cesti, ki potekata preko Planinskega polja. Varstveni ukrepi bi morali biti usmerjeni v dve smeri. Prepovedan mora biti vsak poseg v območje pSCI - urbanizacija, gradnja novih prometnih povezav, spreminjanje hidromorfoloških značilnosti Unice in vsako spreminjanje vodnega režima. Po drugi strani pa mora še naprej potekati dosedanja raba - košnja na vsej površini, saj ta preprečuje zaraščanje z lesnimi vrstami in sukcesijo v gozdno površino - verjetno v združbo *Genisto tictoriae-Quercetum petraeae* (= *Genisto elatioris-Quercetum*, = ? *Deschampsio-Quercetum*), katere fragmenti so že navzoči. Ohranjati je potrebno obrežni pas vegetacije, ki varuje vodotok.

5.140.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Edina oblika trajnostne rabe znotraj pSCI mora biti obvezna košnja na travniških površinah, pomembno je tudi ohranjanje mejic.

5.140.6 Ocena zanesljivosti virov

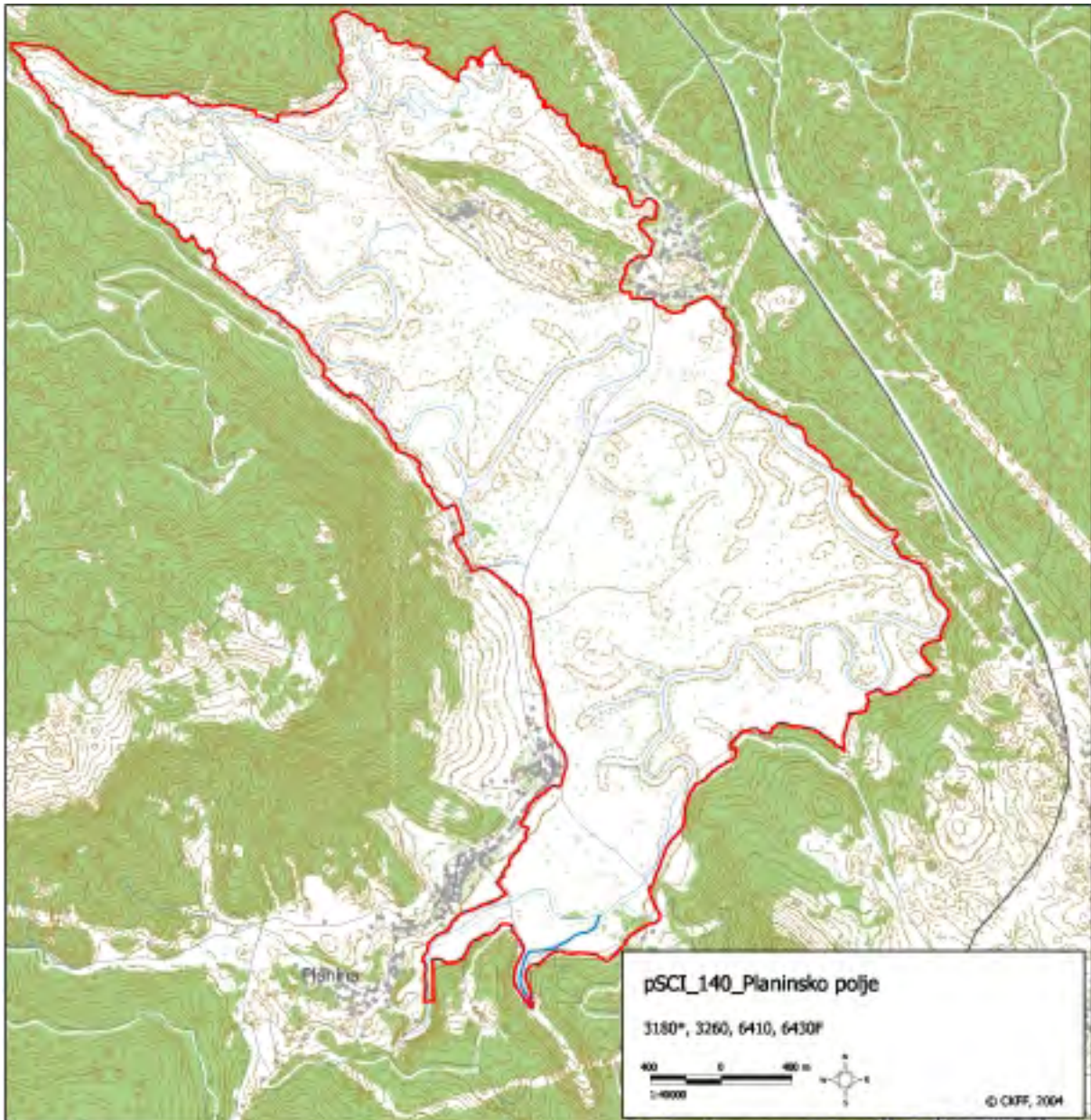
Od leta 1970 se občasno vršijo botanične in ekološke raziskave, zato je stanje razmeroma dobro poznano. Floristični Pregled reke Unice je bil narejen v avgustu in septembru 2004 v okviru projekta MIDCC (Multifunctional Integrated Inventory on Macrophytes in Danube Corridor and Catchment, 2002-2005, nosilec Institute of Ecology and Conservation Biology, University of Vienna).

5.140.7 Dodatni viri

Petkovšek, V. & A. Seliškar, 1979. Vegetacija na Planinskem polju in njeno varstvo. Varstvo narave, Ljubljana 12: 12: 13-32.

5.140.8 Geografski oris območja

pSCI Planinsko polje se razprostira med Planino, Lazami in Grčarevcem pri Logatcu, na nadmorski višini približno 460 m. Od okolice je območje zelo dobro omejeno s konfiguracijo terena in z značilno vegetacijo.

Slika 5.140: Obris območja pSCI.

5.141 Plešivički mlin

Branka TRČAK

5.141.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Povirje Suhadolnice predstavlja pester mozaik vlagoljubnih združb. Leži jugozahodno pod Uršljo goro, v kotlini, ki jo s treh strani obdaja smrekov gozd. Na severnem delu območja leži pašnik, z južnega dela pa se z dveh povirij voda steka proti osrednjemu, najbolj močvirnemu predelu. Tu med drugimi naravovarstveno zanimivimi vrstami najdemo modro stožko (*Molinia caerulea*), širokolistni munec (*Eriophorum latifolium*), rožmarinolistno vrbo (*Salix rosmarinifolia*) in močvirski vrbovec (*Epilobium palustre*). Na povirnih delih nastajajo povirna barja, kjer najdemo srhki šaš (*Carex davalliana*), črni šaš (*Carex nigra*), pisano preslico (*Equisetum variegatum*) in močvirsko trirogljo (*Triglochin palustre*). Močvirni predeli pa se postopno zaraščajo s pionirskimi lesnimi vrstami. Stadiji zaraščanja se precej razlikujejo, od inicialnih do zrejših faz, odvisno od časa opustitve košnje. Začetne stadije pogosto predstavljajo združbe visokih steblik (EU_6430), ki so eden od kvalifikacijskih tipov za to območje. Predvsem na delih, kjer je povečan vnos hranil kot posledica paše, se pojavljajo nitrofilnejši sestoji. Po do sedaj znanih podatkih so nizkobarjanske površine na Koroškem redke in zato toliko bolj vredne ohranjanja.

5.141.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6410	A	C	B	A	DKOMP	
6430F	A	C	A	A	DKOMP	<i>Filipendulion</i>
7230	A	C	A	A	DKOMP	

5.141.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6410	102	košnja	A	+	20	da	ne	opusčanje
	120	gnojenje	A	-	5	da	ne	
	140	paša	C	0				
	141	opusčanje paše	C	0	25	da	ne	
	852	sprememba strug tekočih voda	C	-				potencialno
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	70	da	ne	
	952	evtrofikacija	B	-	10	da	ne	posledica paše NR - ni relevantno
6430F	102	košnja	C	0	10	da	NR	NR - ni relevantno
	120	gnojenje	B	-		da		potencialno
	803	zasipavanje jarkov, prekopov, mlak, ribnikov, močvirij, glinokopov ali gramoznic	A	-				potencialno
	811	spreminjanje vodne in obvodne vegetacije z namenom izsuševanja	A	-				potencialno
	852	sprememba strug tekočih voda	B	0				potencialno
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	20	da	ne	
	952	evtrofikacija	B	-	10	da	ne	
7230	853	spreminjanje vodostaja	B	-		da	da	potencialno
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	C	-	15	da	ne	

5.141.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Za posamezne habitatne tipe bi lahko bil poguben vnos hranil (gnojenje) ter spremembe vodnega režima (gradnje, povečana kmetijska dejavnost na samem območju ali v bližnji okolici). Zaradi opuščanja košnje se površine po naravni poti zaraščajo, zato bi bilo potrebno del območja vzdrževati s košnjo. Paša se lahko ohranja v takšni meri in na istem območju, kot do sedaj. Kakršnakoli druga dejavnost na tem območju je nedopustna.

5.141.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Na osrednjem delu močvirnega območja bi bilo potrebno odstraniti večja drevesa in površino dalje ohranjati s košnjo enkrat letno ali enkrat na dve leti. Površine, kjer se bo ohranjalo visoke steblike, je potrebno določiti in jih vzdrževati s košnjo vsakih nekaj let, odvisno od hitrosti sukcesije. Nizkobarjanske površine, ki se zaraščajo počasneje, je potrebno nadzorovati in po potrebi omejiti zaraščanje. Pokošeni material je potrebno vedno odstraniti, saj v nasprotnem primeru pride do učinka, podobnega gnojenju.

5.141.6 Ocena zanesljivosti virov

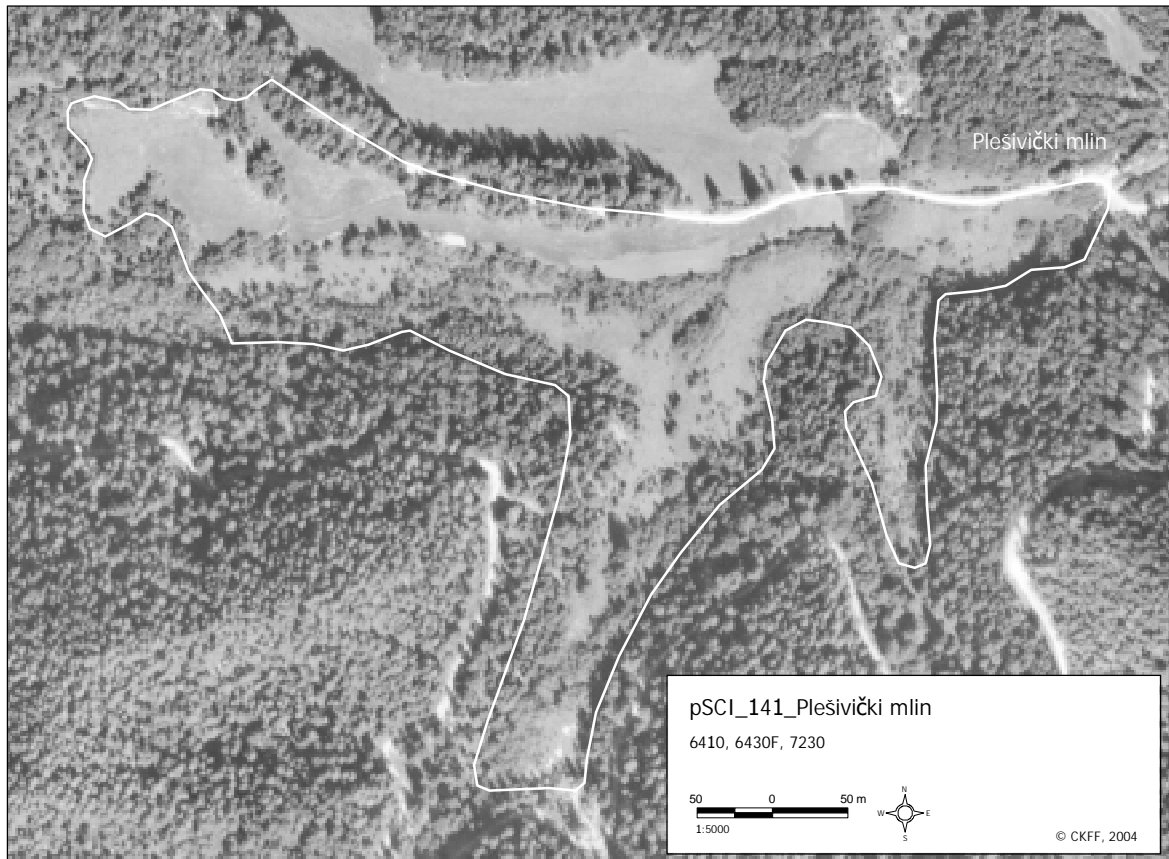
Na predlaganem območju je bila leta 2001 opravljena inventarizacija flore in vegetacije (Leskovar et al. 2001).

5.141.7 Dodatni viri

Leskovar, I., B. Trčak, V. Grobelnik & A. Šalamun, 2001. Inventarizacija flore in vegetacije izbranih mokrišč v občini Slovenj Gradec (poročilo). Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 33 str., pril.

5.141.8 Geografski oris območja

Območje leži približno 2 km JZ od Doma na Uršlji gori, J od makadamske ceste, ki povezuje domačiji Suhadolnik in Plešivec.

Slika 5.141: Obris območja pSCI.

5.142 Pod Bučenico: melišča

Jurij DOBRAVEC

5.142.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Melišče na osončni strani Bučenice. V spodnjem delu, takoj nad Sočo (akumulacijskim jezerom Most na Soči) se melišče opazno zarašča z drevesnimi vrstami. Možen vzrok je vpliv jezera (povečanje vlage, drugačne temperaturne razmere - akumulacija toplote?). Večina melišča pa je v prvotnem stanju in je reprezentativni habitatni tip »Srednjeevropskega karbonatnega melišča v montanskem pasu«. To je bil tudi razlog za izbiro območja.

5.142.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
8160*	A	B	B	B	DPRIOR	

5.142.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
8160*	300	izkop peska in proda (gramoza)	B	-	5	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	3	da	ne	

5.142.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

- ohranjanje v sedanjem stanju;
- ne nadelavati poti ali kolovozov po tem bregu Soče;

5.142.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Trenutno na območju ni nobene rabe. Predlagam, da tako ostane. Na meji območja, nad vasjo Modrejce je manjši peskokop, ki pa se zaradi vmesne skale verjetno ne bo širil proti območju.

5.142.6 Ocena zanesljivosti virov

Osebno poznavanje terena.

5.142.7 Dodatni viri

/

5.142.8 Geografski oris območja

Melišče na osojni strani Bučenice.

Slika 5.142: Obris območja pSCI.

5.143 Pod Frnažo: klif

Mitja KALIGARIČ

5.143.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Klif kot naraven habitat je na zelo naseljeni in urbanizirani slovenski obali dober razlog in kvalifikacijski kriterij za ohranjanje. Območje pSCI je tudi vizualno atraktivno, posebej z morske strani.

5.143.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
1240	C	A	B	B	/	

5.143.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
1240	100	obdelovanje zemlje	B	-	20	ne	da	
	302	odvzem materiala z obale	B	-	10	da	ne	
	600	strukture namenjene turizmu in preživljanju prostega časa	B	-	30	da	da	
	608	kampiranje	C	-	10	da	da	divje kampiranje
	609	druge prostočasne in turistične aktivnosti	C	-	10	da	ne	
	622	sprehajanje, pohodništvo, jeza in kolesarstvo	C	-	10	da	ne	
	623	uporaba motornih vozil	C	-	10	da	ne	
	870	nasipi, umetne plaže, ... splošno	B	-	10	da	ne	
	871	valobrani, pomoli in zidana obala	B	-	3	da	da	
	900	erozija	C	0	60	da	da	
	942	plazovi	C	0	30	da	da	
943	posedanje, zdrs pobočja	C	0	20	da	da		

5.143.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Ker gre za naraven habitatni tip bi ga morali čim bolj prepustiti naravnim procesom in jih čim manj ovirati v smislu utrjevanja z betonom, mrežami, preprečevanjem erozije ipd. Sploh je zaželjena odsotnost vsakršnih gradbenih posegov nad, pod in na klifih. Turizem pod klifi bi moral biti takšne narave, da klifov ne bi spreminjal: kopanje, sončenje, sprehodi, rekreacija ipd.

5.143.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Trajnostna raba je vključitev klifov v turistično rekreativno ponudbo obale kot dopolnitev obale z izdelano infrastrukturo: »mehki« turizem brez dodatnih pripomočkov oziroma infrastrukture.

5.143.6 Ocena zanesljivosti virov

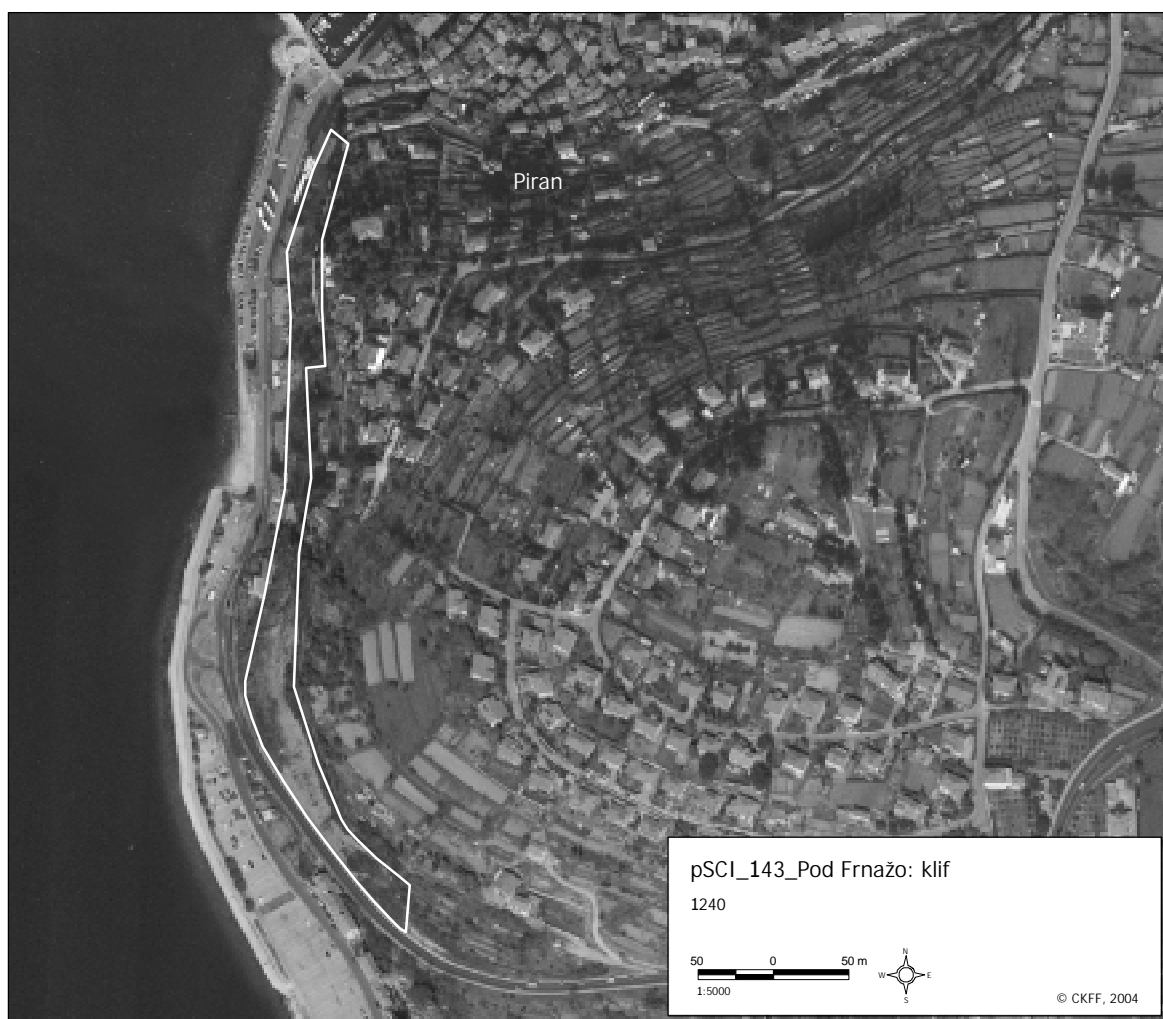
Poznavanje terena je dobro.

5.143.7 Dodatni viri

/

5.143.8 Geografski oris območja

Območje obsega klif pod Frnažo v Piranu.

Slika 5.143: Obris območja pSCI.

5.144 Pod Kucljem

Mitja KALIGARIČ

5.144.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Gre za strma pobočja pod Kucljem, kombinacijo melišč, suhih vzhodnomediterskih travišč in gozdičev, zaraščenih travišč. Območje je velikega pomena ne le zaradi kvalifikacijskih habitatnih tipov, ampak tudi zaradi biogeografskega pomena mešanja alpskega, mediteranskega in ilirskega vpliva, ki se kaže v veliki pestrosti vrst v omenjenih habitatnih tipih. Vsebuje tudi endemite (rebrinčevolista hladnikija *Hladnikia pastinacifolia*), botanične redkosti (volnatodlakava smiljka *Cerastium decalvans*, kernerjev mleček *Euphorbia triflora* ssp. *kernerii*) in nenavadne rastlinske sestoje zaradi mešanja geoelementov. Morfološko ima izreden vizualni pomen, saj gleda na Vipavsko dolino, kjer melišča ustvarjajo videz divje pokrajine, ter skupaj s skalovjem, travišči in gozdom predstavljajo izjemno pestrost krajinske slike.

5.144.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
62A0	A	B	A	A	/	
8160*	A	A	A	B	DPRIOR DODG	

5.144.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
62A0	101	sprememba kmetijske prakse	B	-	5	da	ne	
	102	košnja	B	+	20	da	ne	
	140	paša	C	+	10	da	ne	
	141	opuščanje paše	A	-	30	da	da	
	180	požiganje	B	+	5	da	ne	občasno
8160*	624	planinarjenje, plezanje, jamarstvo	C	0	3	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	1	da	ne	

5.144.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Težko je predpisati primerno ekstenzivno pašo na strmem terenu, daleč od naselij in komunikacij. Tisti del območja, ki je pomemben zaradi travišč, bi morali ohranjovati za vsako ceno kot odprto površino z izsekavanjem lesnih vrst, dokler se ne bi pojavila možnost za ekonomsko upravičeno ekstenzivno pašo. Na delu območja paša živine poteka, ni pa dovolj ekstenzivna. Melišča pa seveda potrebujejo zgolj naravne sile za svojo dinamiko v prostoru in stabilnost v času.

5.144.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Kot trajnostno rabo bi opredelili planinski turizem, ekstenzivno pašo, ko bo ta mogoča. Priporočamo drobnico, v prvi fazi koze, ki pomulijo tudi grmovje, nato ovce. Do tedaj je izsekavanje lesnih vrst (čiščenje) na delu, kjer še imamo odprto travišče, nujen poseg.

5.144.6 Ocena zanesljivosti virov

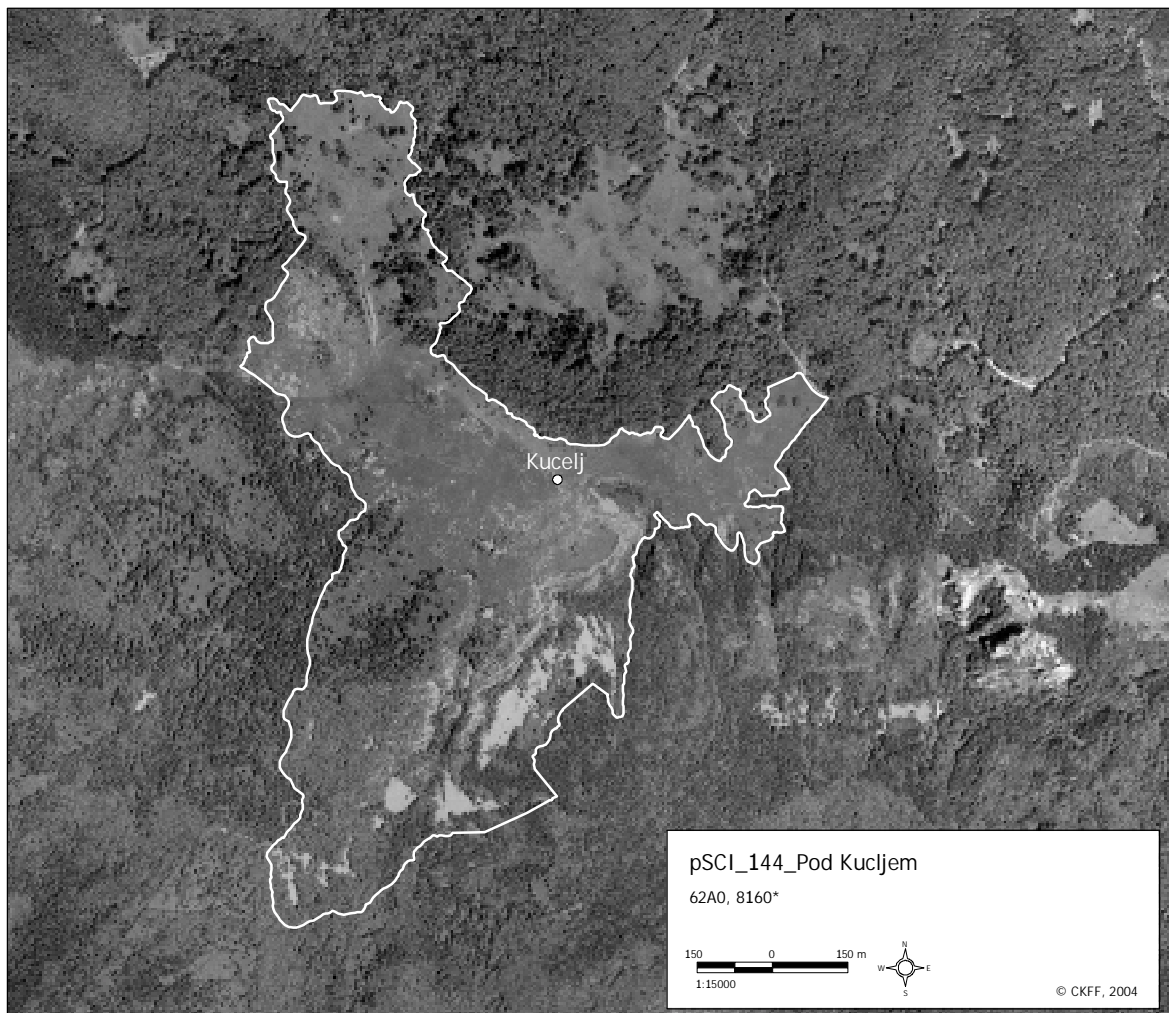
Dobro poznavanje terena ima za posledico dokaj zanesljive vire za oceno.

5.144.7 Dodatni viri

/

5.144.8 Geografski oris območja

Kombinacija melišč in odprtih površin je dobro ločljiva na ortofoto posnetku. Gre za negozdne površine južno od vrha Kucelja proti Vipavski dolini.

Slika 5.144: Obris območja pSCI.

5.145 Pod Kumom: travišča

Mitja KALIGARIČ

5.145.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Gre za območje suhih travišč na karbonatni podlagi, ki so pod Kumom razvita v zelo optimalni obliki, saj gre za apnenčasto podlago, montanski pas in razmeroma velike površine. Res pa je, da so nekatere že precej zaraščene. Območje je bilo izbrano empirično, na osnovi razširjenosti vrst in na podlagi kartiranja habitatnih tipov v občini Trbovlje (Rozman et al. 2004). Območje se tudi krajinsko vklaplja v manj poseljen del v montanskem pasu, ki predstavlja Kum in okolico in je zaključena geomorfološka celota.

5.145.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6210*	A	B	B	B	DPRIOR	

5.145.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6210*	100	obdelovanje zemlje	C	-	20	da	ne	
	101	sprememba kmetijske prakse	A	-	30	da	ne	
	102	košnja	B	+	40	da	ne	
	110	uporaba pesticidov	B	-	5	ne	da	
	120	gnojenje	B	-	20	da	ne	
	140	paša	C	+	5	da	ne	
	141	opušcanje paše	B	-	10	da	ne	
	720	pohojenost, pretirana raba	C	-	10	da	ne	
950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	10	da	ne		

5.145.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Ohranjanje suhih travišč v srednjeevropskem delu areala je vezano na košnjo, deloma na pašo. Nujna je košnja enkrat do dvakrat letno. Dovoljena je tudi paša na koncu sezone, nujna pa je odsotnost gnojenja. Tako smatramo, da bi danes še ohranjene (vzdrževane) površine suhih travnikov morali s subvencijami ciljno ohranjati v ekstenzivni rabi, ki je za naravovarstvene cilje vsaj enkrat letno košnja brez gnojenja. V skrajnem primeru je dovolj tudi košnja na vsaki dve do tri leta in občasno čiščenje lesnih vrst.

5.145.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Območje, kjer naj se razvija rekreativni planinski turizem in turizem na podeželju, je možno ohranjati tudi skozi te cilje: ekstenzivna košnja je povezana z živinorejo, ta pa s trženjem lokalnih mlečnih izdelkov. Pomembno je proizvodnjo krme vzdrževati na dovolj ekstenzivni ravni.

5.145.6 Ocena zanesljivosti virov

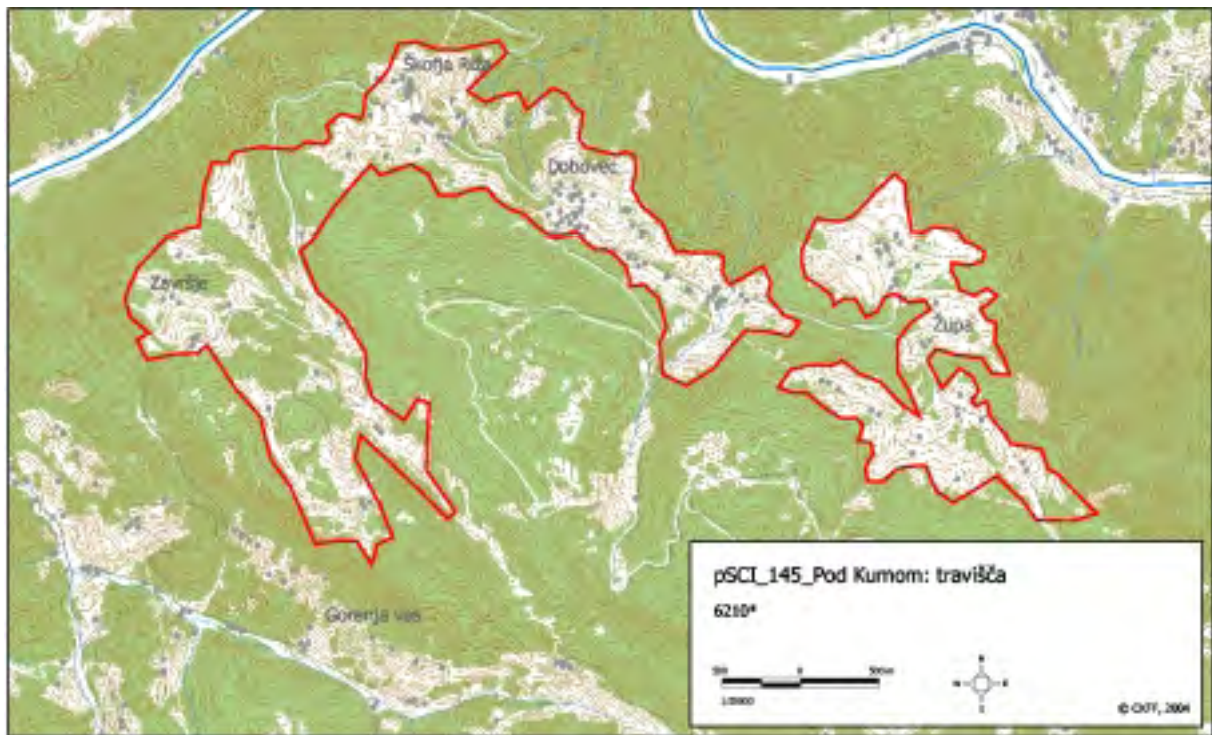
Poznavanje območja je dovolj dobro, da utemeljitev predloga ni sporna. Na podlagi kartiranja habitatnih tipov v merilu 1:5000 (Rozman et al. 2004) so za posamezne habitatne tipe zarisana zgostitvena območja (Slika 5.145b).

5.145.7 Dodatni viri

Rozman, B., D. Erjavec, V. Grobelnik, M. Jakopič, I. Leskovar, A. Šalamun & B. Trčak, 2004. Izdelava prostorskega načrta razvoja - kartiranje habitatnih tipov za območje občine Trbovlje (poročilo). Naročnik: Občina Trbovlje, Trbovlje. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 32 str.

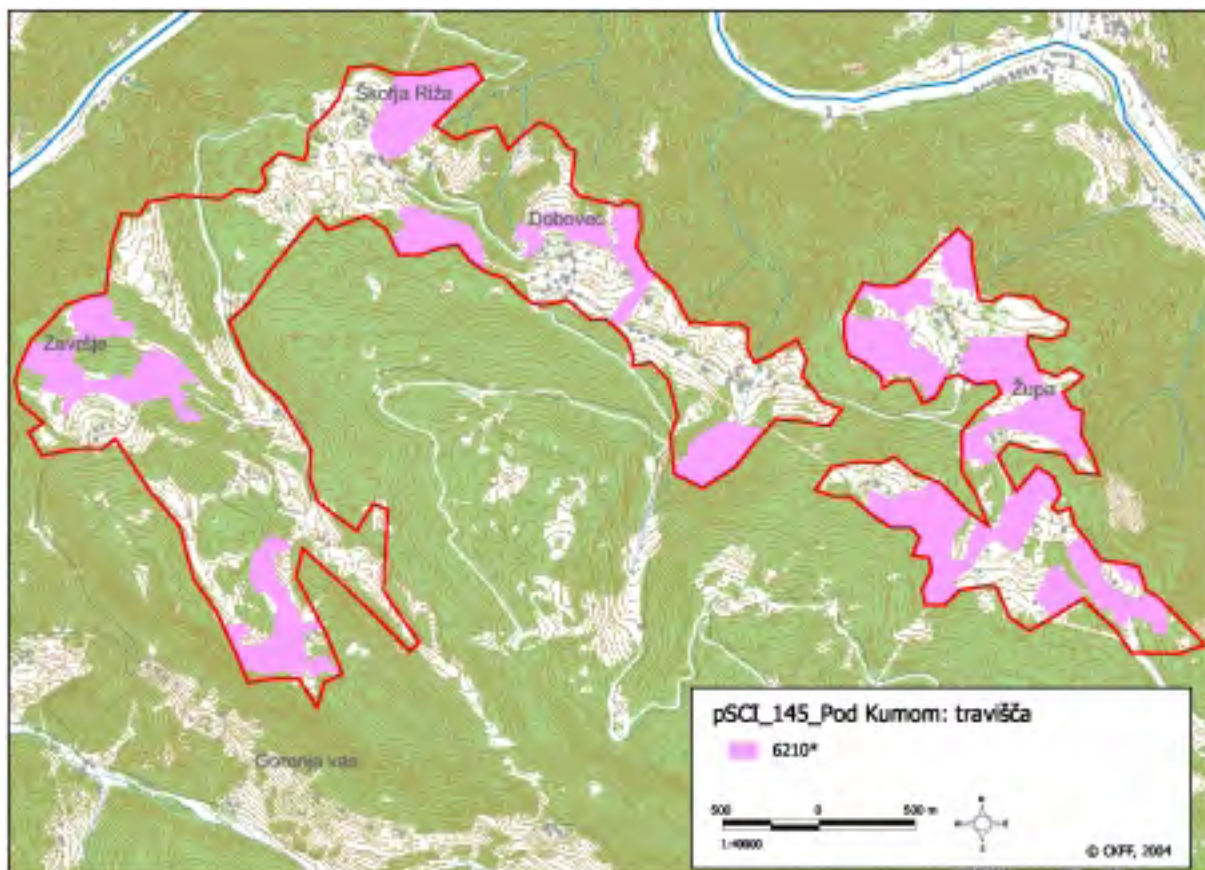
5.145.8 Geografski oris območja

Območje podkvaste oblike obsega travnate površine od Kozlove Gore, preko Završja, Škofje Riže in Dobovca do Kamnika in travnike v okolici kmetij severno in južno od Župe.

Slika 5.145a: Obrisi območja pSCI.

Slika 5.145b: Zgostitvena območja kvalifikacijskih habitatnih tipov na pSCI območju.

5.146 Pod Malo Goro

Mitja KALIGARIČ, Tone WRABER

5.146.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Gre za manjše območje travišč na območju Hrušice, ki so delno še v rabi, delno pa že zaraščena z lesnimi vrstami. Območje ima razen tega, da vsebuje kvalifikacijska habitatna tipa, pomen tudi v tem, ker gre za negozdno območje sredi pretežno gozdne pokrajine, kjer je vrstna pestrost velika, saj leži na meji med ilirsko-dinarskim in submediteranskim območjem, kar se kaže tudi v vrstni sestavi teh travišč. Zaradi redke poselitve je tudi precej opuščanih travišč, ki so bila večinoma v rabi kot travniki, kjer je bila na strmih pobočjih možna le ročna košnja.

Območje je klasično nahajališče dveh vrst, rebrinčevolistne hladnikije (*Hladnikia pastinacifolia*) in primorske košeničice (*Genista holopetala*), od katerih je *Hladnikia* edini slovenski rodovni endemit, ima pa tudi kulturnozgodovinski pomen (F. Hladnik, prvi pomembni slovenski botanik, ustanovitelj botaničnega vrta v Ljubljani, 1810).

Melišča so (sicer dokaj pičlo) porasla z združbo kranjske bilnice in Jacquinovega bodičnika (*Festuco carnolicae-Drypidetum jacquinianae*), ki je v Sloveniji omejena na Čaven in Nanos, fragmentarno je razvita na Kokoši, v sosednji Italiji pa v dolini Glinščice vzhodno od Trsta. Na Čavnu v njej uspeva tudi reliktna vrsta alpski glavinec (*Centaurea alpina*), tam odkrita leta 1863.

5.146.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
62A0	A	B	B	B	/	
8160*	A	B	A	A	DPRIOR DRANG DODG DRED DKOMP	1

1) Združba *Festuco carnolicae-Drypidetum jacquinianae* je endemična na notranjem kraškem robu (Čaven, Nanos) in v dolini Glinščice pri Trstu. V njej uspeva niz montanskomediterranskih vrst, ki imajo velik fitogeografski pomen.

5.146.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	% območja pod vplivom	vpliv [+ , 0, -]	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
62A0	100	obdelovanje zemlje	C	-	5	da	ne	
	101	sprememba kmetijske prakse	B	-	20	da	ne	
	102	košnja	B	+	40	da	ne	
	110	uporaba pesticidov	C	-	5	da	da	
	120	gnojenje	B	-	10	da	ne	
	140	paša	C	+	5	da	ne	zaželjena v večjem obsegu
	141	opuščanje paše	A	-	30	da	ne	
8160*	171	paša drobnice	C	+	10	da	ne	zaželjena
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	1	da	ne	1

1) Za habitatni tip EU_8160: dejansko ni nobeden od navedenih dejavnikov in dejavnosti pomemben za varstveni status območja. Čez zgornji del melišč, ki so razdeljena na posamezne vzdolžne proge (od večje do manjše nadmorske višine), vodi »prečna čavenska pot«, ki je, vsaj zdaj, malo obiskovana in ne vpliva na rastlinsko odejo.

5.146.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Pomembno je, da na območju habitatne tipe ohranjamo vsaj v sedanjem stanju. Na tej nadmorski višini je košnja enkrat letno zadostna, brez gnojenja pa dovoljena tudi dvakrat letno. Paša mora biti ekstenzivna, po možnosti paša drobnice. Velik del območja je v fazi zaraščanja, travniki so le še fiziognomsko, prevladujejo pa visoke kobulnice. Priporočamo odkos vsaj enkrat na dve leti, kjer so kobulnice že zelo razrasle, pa vsako leto v fazi cvetenja.

Pri EU_8160 je ključno ohranjanje sedanjega stanja, na katero bi lahko negativno vplivala kvečjemu večji obisk ali morebitna pretirana nabiralna dejavnost botanikov ali ljubiteljev lepih/redkih rastlin. Varovati je treba celoten rastlinski mozaik, poleg meliščne (*Festuco carniolicae-Drypidetum jacquiniana*) tudi naskalno (*Phyteumato scheuchzeri* subsp. *columnae-Potentilletum caulescentis*) ter grmovno/gozdno (*Seslerio-Ostryetum carpinifoliae umbelliferetosum*) vegetacijo, v kateri skupaj uspevajo montanskomediteranske ter alpske vrste, največja posebnost pa je edini slovenski rodovni endemit rebrinčevolista hladnikija (*Hladnikia pastinacifolia*). Omembe vredno je tudi pojavljanje kernerjevega mlečka (*Euphorbia triflora* subsp. *kerner*), liburnijskega endemita, ki ima na Čavnu svoje edino slovensko nahajališče, ter primorske košeničice (*Genista holopetala*), ki je prav tako liburnijski endemit, s klasičnim nahajališčem prav na Čavnu.

5.146.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Trajnostna raba bi bila obuditev ekstenzivne živinoreje na tem območju, kar pa je malo verjetno. Živinoreja bi omogočala ekstenzivno subvencionirano pridelavo krme, trženje ekoloških produktov in vzdrževanje krajine. V kolikor le-to ni mogoče, je potrebno organizirati odkos na vsaki dve leti in sistematično košnjo faze s kobulnicami.

Pri EU_8160 se trajnostna raba veže na ohranjanje rastištva na območju, ki upravičeno velja za pravo svetišče (sanktuarij) slovenske flore.

5.146.6 Ocena zanesljivosti virov

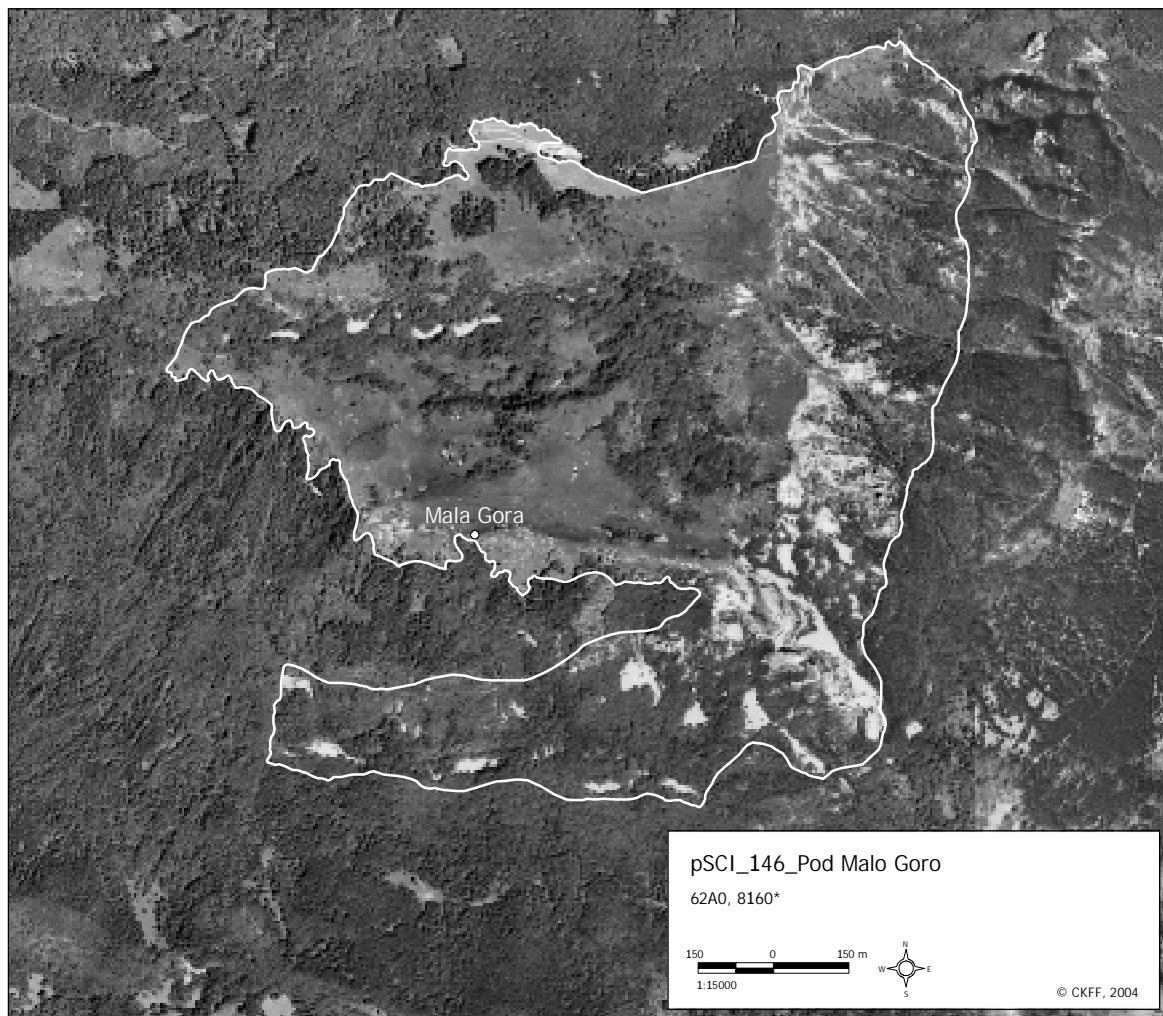
Po mnenju avtorja (T.W.) je območje (floristično) odlično znano in preučeno, tudi zaradi številnih avtorjevih obiskov, doslej zadnjič 8. julija 2004.

5.146.7 Dodatni viri

- Poldini, L., 1978. La Vegetazione petrofila dei territori Carsici nordadriatici. Poročila Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije [Mitteil. Ostalp.-dinar. Ges. Vegetationsk.] 14: 297-324.
- Wraber, T., 1990. Čaven, ein botanisch berühmter Berg in Slowenien. Carinthia II, Klagenfurt 180(100): 195-210.

5.146.8 Geografski oris območja

Območje obsega skalen, meliščen in traviščen svet, prekinjen z avtohtono termofilno grmiščno/gozdno vegetacijo in kulturo črnega bora med vzhodnim zgornjim robom odloma Trnovske planote na območju Male gore in položnejšim svetom nad Slanim plazom nad Lokavcem.

Slika 5.146: Obris območja pSCI.

5.147 Pod Mijo: melišča

Jurij DOBRAVEC

5.147.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Značilno melišče s karbonatnimi kamninami. Večinoma ga preraščajo drevesne vrste, vmes nekaj golih gruščnatih/meliščnih površin. Posebnost območja je v vplivih, ki prihajajo po dolini Nadiže in smeri ter nagiba terena. Melišča so na nizki nadmorski višini (250 do 500 m).

5.147.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
8160*	A	B	A	A	DPRIOR	

5.147.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

Na območju pSCI ni specifičnih vplivov na kvalifikacijski habitatni tip.

5.147.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

- ohranjati sedanje stanje;

5.147.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Ker trenutno ni nobene rabe na območju, je smiselno sedanje stanje ohranjati, morebitne potrebe po gozdnih ali turističnih poteh pa preusmeriti na zgornji rob hriba ali v dolino.

5.147.6 Ocena zanesljivosti virov

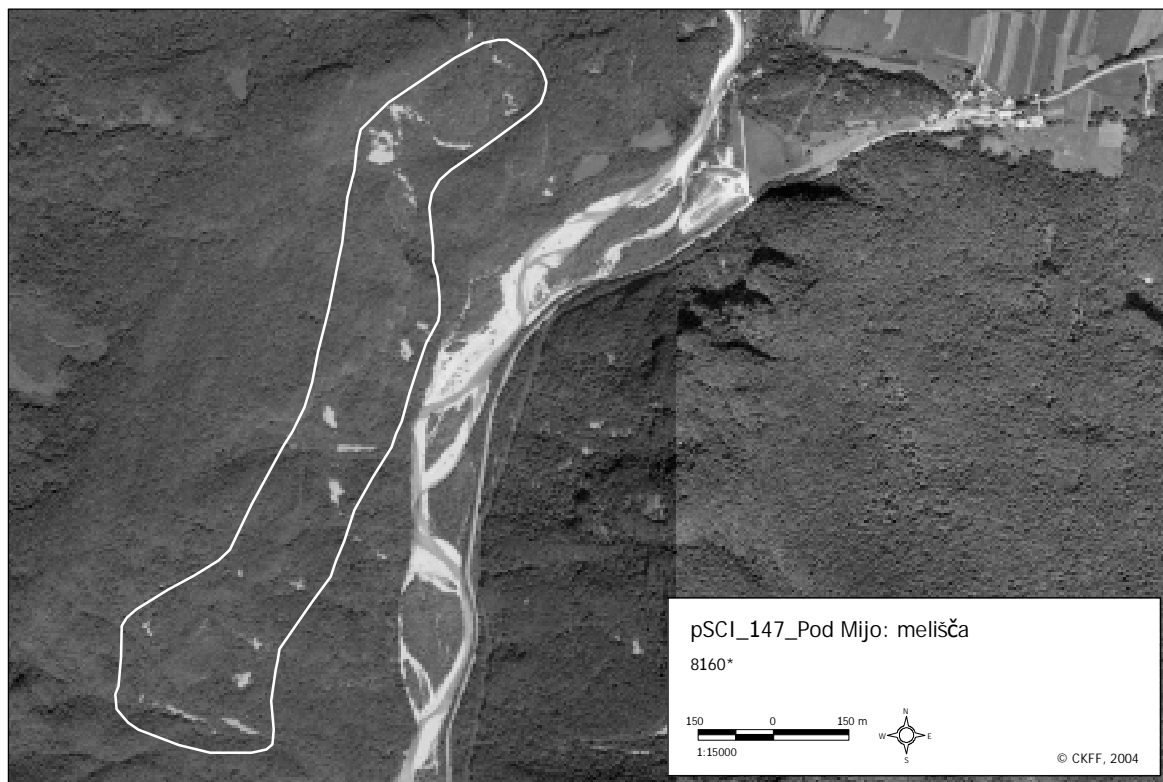
V zadnjem času stanje na pSCI preverjeno z opazovanjem terena iz doline in z nasprotnega brega, ostali podatki starejši. Za natančno ugotovitev izhodiščnega stanja bo potrebno natančno preverjanje in kartiranje na terenu.

5.147.7 Dodatni viri

/

5.147.8 Geografski oris območja

Celotno pobočje Mije od brega Nadiže do skal pod grebenom.

Slika 5.147: Obris območja pSCI.

5.148 Pod Otlico: melišča

Jurij DOBRAVEC

5.148.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Obsežna melišča nad ravninskim delom osrednje Vipavske doline so dobro ohranjena. Neposrednih vplivov človeka je malo. Tu poteka le nekaj poti in kolovozov, odvzemi gramoza pa so zaenkrat zanemarljivo majhni. Toploljubna submediteranska vegetacija.

5.148.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
8160*	A	A	A	A	DPRIOR	

5.148.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
8160*	300	izkop peska in proda (gramoza)	B	-	5	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	5	da	ne	

5.148.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

- ohranjati sedanje stanje;
- poostren nadzor nad gradnjami novih cest, morebitnih gozdnih vlak ipd.;

5.148.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Odvzem gramoza naj bo minimalen, strogo le za potrebe urejanja obstoječih poti.

5.148.6 Ocena zanesljivosti virov

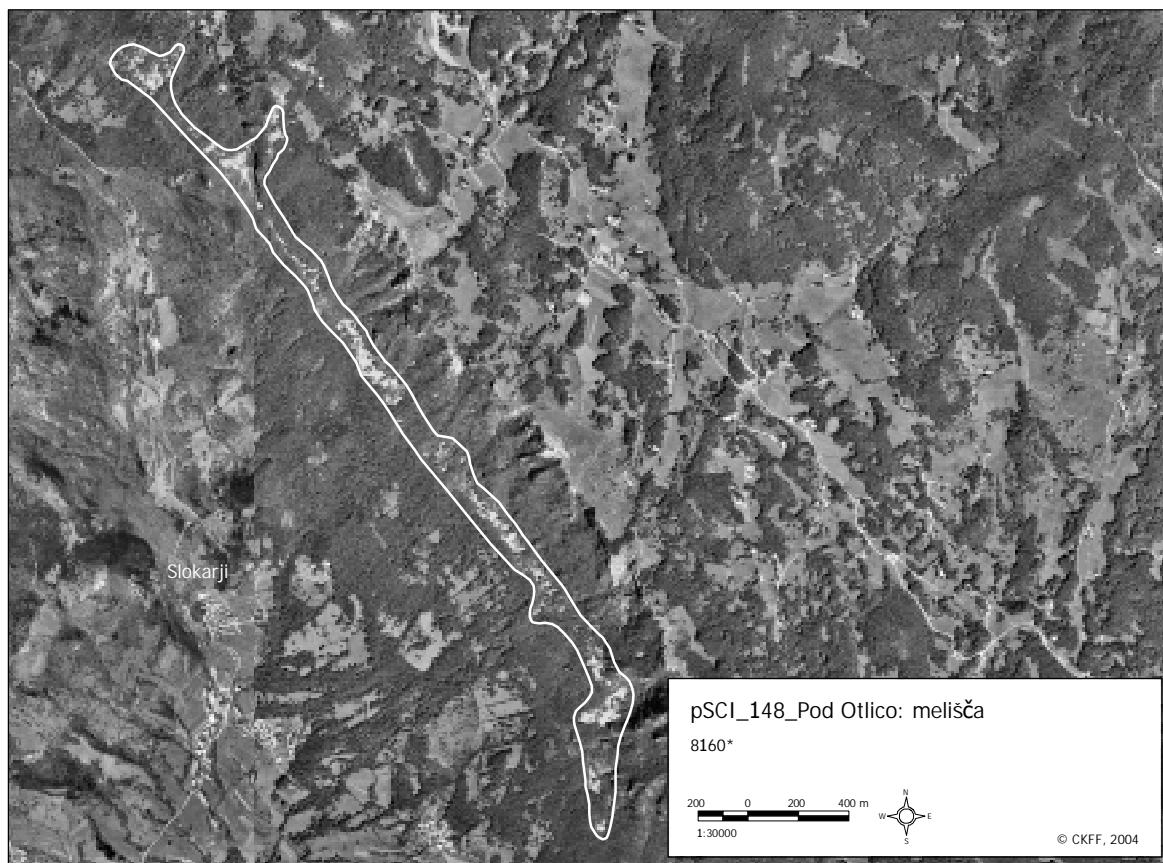
Osebno poznavanje terena.

5.148.7 Dodatni viri

/

5.148.8 Geografski oris območja

Značilna melišča nad Ajdovščino v Vipavski dolini.

Slika 5.148: Obris območja pSCI.

5.149 Podgorje: travišča

Mitja KALIGARIČ

5.149.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Podgorje je najjužnejša vas v slovenskem delu Čičarije, tudi največja in obkrožena z neprecenljivim bogastvom kraških habitatov in vrst (Slavnik, Kojnik, klasični nahajališči kojniške perunike (*Iris sibirica* subsp. *errirhiza*), bledorumenega ušivca (*Pedicularis friderici-augusti*), rastišč evropsko pomembne raznolistne mačine (*Serratula lycopifolia*) itd.). Eden izmed biserov je območje travnikov združbe *Danthonio-Scorzoneretum* pri Podgorju, z optimalno floristično sestavo za združbo, neponovljivo krajinsko sliko mozaika mejic, podolgovatih travnikov in izrednega bogastva flore, favne insektov in drugih živalskih skupin.

5.149.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
62A0	A	B	A	A	/	

5.149.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
62A0	100	obdelovanje zemlje	C	-	5	da	ne	
	101	sprememba kmetijske prakse	B	-	20	da	ne	
	102	košnja	B	+	60	da	ne	
	110	uporaba pesticidov	C	-	5	ne	da	
	120	gnojenje	B	-	5	da	da	

5.149.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Predlagamo le ekstenzivno košnjo enkrat letno, lahko tudi dvakrat letno, vsekakor pa vsaj enkrat na dve leti. Vzdrževati je treba mejice, selektivno sekati in ne nekontrolirano krčiti in spreminjati stoletnih kamnitih zidov. Struktura, ki sledi zgodovinskemu dogajanju v pokrajini, mora ostati.

5.149.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Kolikor poznamo teren, je težko predvideti in utemeljiti gospodarsko utemeljeno rabo teh travnikov na tradicionalni način za krmo živine. Potrebno bo iskati subvencije in v skrajni fazi pristati na ciljno naravovarstveno gospodarjenje brez ekonomskega efekta.

5.149.6 Ocena zanesljivosti virov

Območje je dobro poznano, viri so zanesljivi.

Na podlagi kartiranja habitatnih tipov v merilu 1:5000 (Kaligarič et al. 2003, Rozman et al. 2003) so za posamezne habitatne tipe zarisana zgoštevna območja (Slika 5.149b).

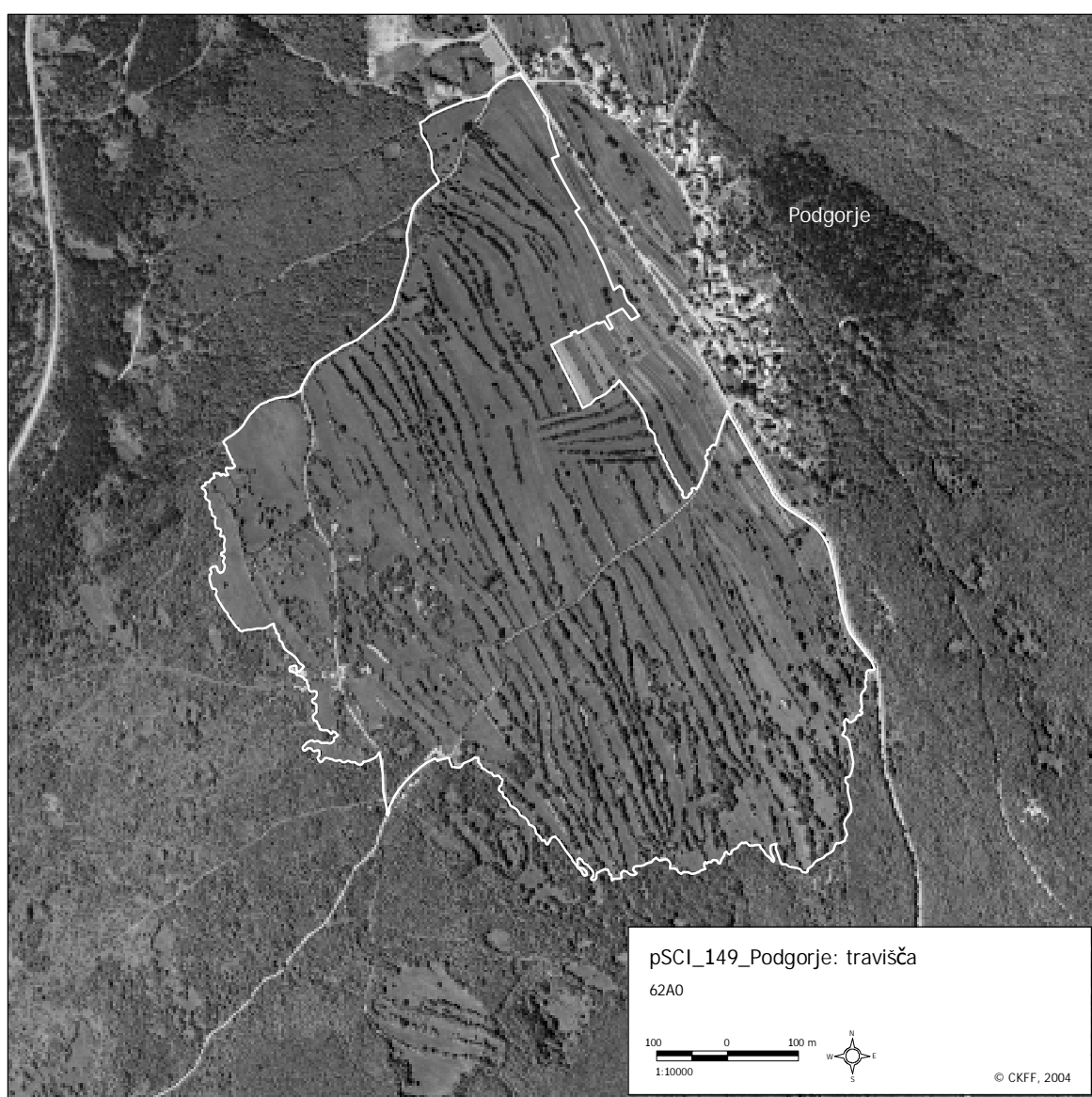
5.149.7 Dodatni viri

Kaligarič, M., S. Škornik, B. Lipej, J. Otopal, J. Škalič, B. Rozman, D. Erjavec, B. Trčak, V. Grobelnik, F. Rebeušek, A. Lešnik, A. Šalamun & K. Pobiljšaj, 2003. Kartiranje habitatnih tipov v okviru projekta LIFE-Narava »Ohranitev ogroženih habitatov in vrst na Kraškem robu« (poročilo). Znanstveno-raziskovalno središče, Univerza na Primorskem, Koper & Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju.

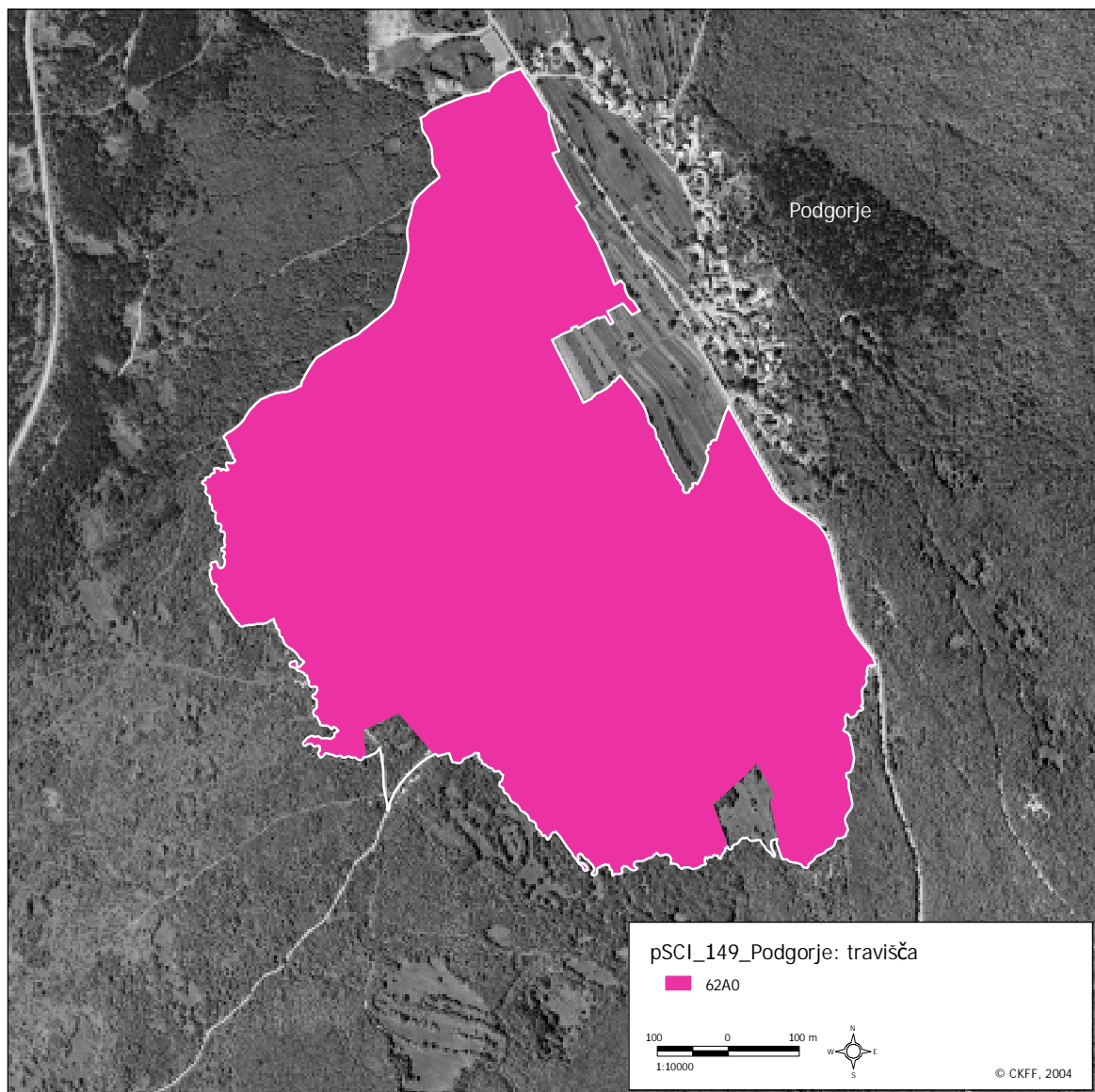
Rozman, B., D. Erjavec, V. Grobelnik & B. Trčak, 2003. Kartiranje habitatnih tipov v okviru projekta »Ohranitev ogroženih habitatnih tipov in vrst na Kraškem robu« - severni del. Naročnik: Znanstveno raziskovalno središče RS Koper, Koper.

5.149.8 Geografski oris območja

Območje vzhodno od vasi Podgorje je označeno z gostoto kraških travnikov, ki so v obliki podolgovatih parcel, med seboj ločenih z mejicami.

Slika 5.149a: Obrisi območja pSCI.

Slika 5.149b: Zgostitvena območja kvalifikacijskih habitatnih tipov na pSCI območju.

5.150 Podlipska dolina

Boštjan ROZMAN

5.150.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Območje leži severno od Vrhnike, na severozahodnem robu Ljubljanskega barja. Tukajšnji oligotrofni mokrotni travniki z modro stožko (EU_6410) so gotovo ostanek nekdanj obsežnejšega mokrotnega območja, ki se je tu razvilo pod vplivom reke Podlipščice in njenih pritokov. Zaradi posegov (melioracij) in kmetovanja je danes veliko površin, kjer bi molinietalni travniki lahko bili razviti, preoblikovanih v njive oziroma gojene travnike. Zaradi človekovega vpliva so danes na obravnavanem območju na večji površini razviti mezotrofni mokrotni travniki. Molinietalni travniki tega območja so pomembni tudi zaradi prisotnosti redkih ali ogroženih rastlinskih vrst: boljši šaš (*Carex pulicaris*), mesnordeča prstasta kukavica (*Dactylorhiza incarnata*), ilirski meček (*Gladiolus illyricus*), rumena maslenica (*Hemerocallis lilioasphodelus*), močvirska kukavica (*Orchis palustris*), močvirska krpača (*Thelypteris palustris*) in druge.

5.150.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6410	A	C	B	A	/	

5.150.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6410	100	obdelovanje zemlje	A	-	70	da	ne	
	102	košnja	A	+	60	da	ne	
	110	uporaba pesticidov	B	-		da	da	
	120	gnojenje	A	-	50	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	C	-	1	da	ne	
	502	ceste	C	-	1	da	ne	
	810	izsuševanje	A	-	80	da	da	
	852	sprememba strug tekočih voda	C	-	30	da	da	
	954	invazija rastlinske ali živalske vrste	B	-	1	da	da	rastline: <i>Solidago</i> sp.

5.150.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Na površinah obravnavanega habitatnega tipa je potrebno izvajati primerno trajnostno rabo. Ta vključuje predvsem spodbujanje obstoječe rabe teh površin. Za ohranitev omenjenih površin pa je potrebno zmanjšati količino gnojenja in rabe pesticidov ter vzdrževanje visokega vodostaja tudi na sosednjih površinah obravnavanega pSCI območja.

5.150.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Na površinah obravnavanega habitatnega tipa je potrebno vzpodbujati obstoječo rabo, to je odsotnost gnojenja in pozno košnjo (ne pred koncem junija). Potrebno je tudi zmanjšanje količine gnojenja in uporabe pesticidov na območju pSCI.

Opustiti je potrebno nadaljnje izsuševanje območja in posege v strugo Podlipščice in njenih pritokov.

5.150.6 Ocena zanesljivosti virov

Na območju so bili v okviru kartiranja Ljubljanskega barja v letu 2000 skartirani habitatni tipi v merilu 1:5000 (Kotarac et al. 2000). Na molinietalnih travnikih tega območja je bilo v zadnjih letih narejenih nekaj florističnih popisov (podatkovna zbirka CKFF), podatki o pojavljanju nekaterih vrst so objavljeni tudi v literaturi (Rozman 2001).

Na podlagi kartiranja habitatnih tipov v merilu 1:5000 so za posamezne kvalifikacijske habitatne tipe zarisana zgoštevna območja (Slika 5.150b).

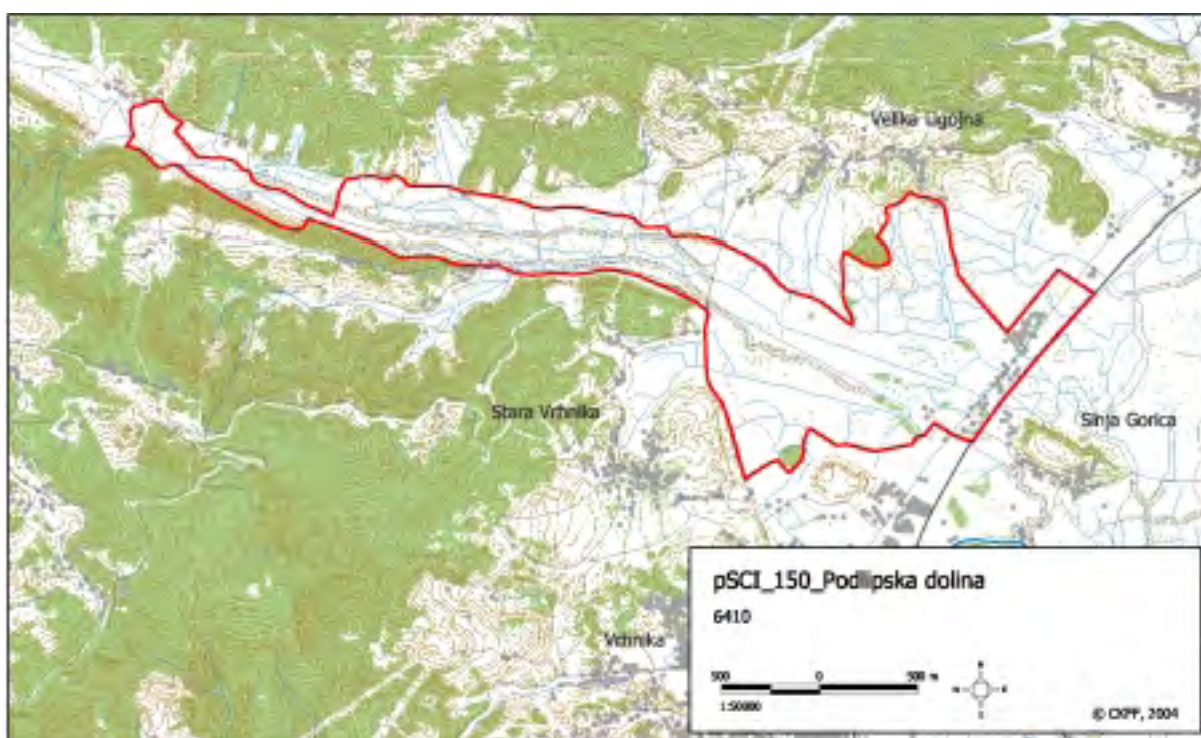
5.150.7 Dodatni viri

Kotarac, M., I. Leskovar & V. Grobelnik, 2000. Kartiranje in naravovarstveno vrednotenje habitatnih tipov na Ljubljanskem barju ter conacija bodočega parka (2. delno poročilo). Naročnik: MOP, Uprava RS za varstvo narave, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 10 str., pril.

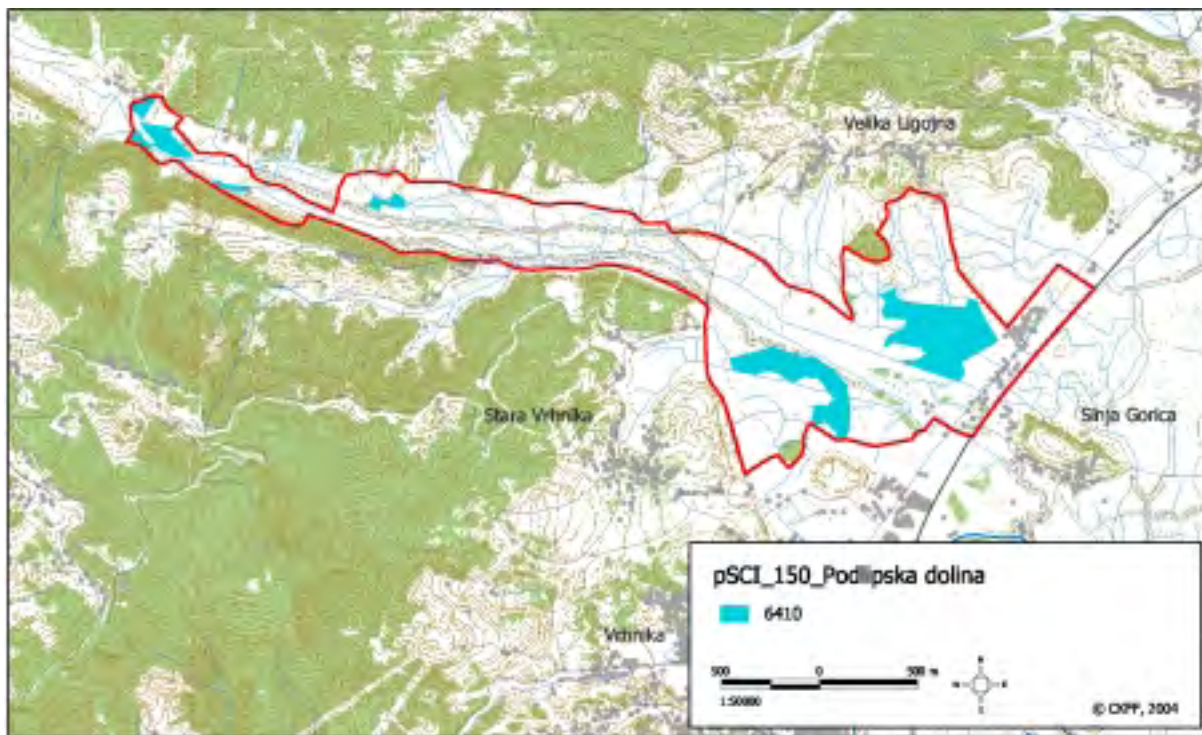
Rozman, B., 2001. Flora kvadranta 0051/1 (Rovte, osrednja Slovenija) [Flora of quadrant 0051/1 (Rovte, Central Slovenia)]. Hladnikia, Ljubljana 12/13: 115-124.

5.150.8 Geografski oris območja

Območje zajema nižinske dele ob reki Podlipsčica severno od Vrhlike v osrednji Sloveniji in sicer od kmetije Opečnik v Podlipiski dolini do vasi Sinja Gorica.

Slika 5.150: Obrisi območja pSCI.

Slika 5.150b: Zgostitvena območja kvalifikacijskih habitatnih tipov na pSCI območju.